

Anders

Ja

D66 Den Haag

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Anders

Ja

D66

Voorwoord Alexander Pechtold: Anders Ja D66

Ik ben blij dat u dit verkiezingsprogramma leest. Dat u de tijd en moeite neemt om u te verdiepen in de ambities, plannen en ideeën van D66. Graag maak ik van deze mogelijkheid gebruik om onze prioriteiten met u te delen. Toe te lichten waar de energie van onze politiek en overheid zich de komende periode op moet richten.

D66 kiest voor vernieuwing omdat het nodig is. Nederland is een mooi en welvarend land. Maar ook een land dat heeft stilgestaan, terwijl de wereld veranderde. Een land dat belangrijke beslissingen te lang voor zich uitgeschoven heeft. Een land dat vraagt om verandering. Om een nieuw perspectief, een stip aan de horizon. Niet angstig voor de toekomst, maar optimistisch. Vol vertrouwen in de eigen kracht van mensen.

Wij durven te kiezen, en inderdaad, daarmee zetten wij ons af tegen het grijze gemiddelde en de huidige politiek van stilstand. Wij hebben een alternatief, een eigen ambitieuze vernieuwingsagenda. Een agenda om Nederland een voortrekker en baanbreker in de 21e eeuw te maken. Een agenda waarmee wij volmondig 'Ja' zeggen tegen de uitdagingen en kansen van morgen.

We moeten zorgen dat werknemers flexibel en weerbaar worden. Dat ook starters een huis kunnen kopen. Echt werk maken van kennis en innovatie. En van de doorbraak naar een duurzame economie. Met een overheid die zijn beperkingen kent, maar doet wat zij belooft. In een samenleving gericht op ruimte voor individuele ontplooiing. Die mensen niet verdeelt maar helpt emanciperen. Net als D66 verschillen tussen mensen positief waardeert, omdat ze veerkracht en creativiteit brengen.

In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe uw gemeente er uit gaat zien. Daar moet de verandering beginnen. Dicht bij huis. In uw gemeente, uw wijk, uw straat. Want na meer dan 10 jaar ervaring in de lokale politiek als gemeenteraadslid, wethouder en burgemeester, weet ik dat de meeste van uw ergernissen en ongemakken daar worden opgelost. Ook in uw gemeente staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om vol optimisme de verandering vorm te geven. In dit verkiezingsprogramma vindt u onze voorstellen daarvoor, passend in onze vernieuwingsagenda. Met 5 speerpunten: werken, kennis, duurzaam, wonen en kwaliteit van de overheid.

De Vernieuwingsagenda van D66 zal niet zonder slag of stoot gerealiseerd worden. Dat doen we samen met u. Voor, tijdens en na de verkiezingen. D66 vertrouwt op de kracht van het lokaal bestuur. Voor heel veel zaken is lokaal maatwerk beter dan regels uit Den Haag. Sterk lokaal bestuur vraagt ook om vernieuwing. Krachtige gemeenten, met heldere verantwoordelijkheden en bijpassende middelen, meer inspraak en verantwoording, meer gekozen bestuurders. En kleinschalige voorzieningen, met de menselijke maat.

U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen in uw gemeente. Ik wilde deze kans gebruiken om die lokale plannen in een bredere context te plaatsen. Ook dit programma vormt een belangrijke bouwsteen in onze vernieuwingsagenda. Ik vraag u de plaatselijke D66 kandidaten dan ook te steunen en op 3 maart D66 te stemmen.

Alexander Pechtold

INHOUD

1.	Onderwijs	12
1.1	Hagenaars verdienen het beste onderwijs	12
1.2	Zo maken we het beste onderwijs mogelijk	13
1.3	Betere wisselwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven	14
1.4	Den Haag studentenstad	15
2.	Economie en werk	17
2.1	Faciliteer en ondersteun ondernemers	17
2.2	Geef ondernemers de ruimte	19
2.3	Aantrekkelijke stad om in te werken en te leven	19
2.4	Den Haag internationale stad	21
2.5	Vertel de wereld hoe mooi Den Haag is	21
3.	Cultuur	22
3.1	Stimuleer de Haagse cultuur	22
3.2	Meer contact tussen de culturele instellingen en de lokale scene	23
3.3	The Hague = the place to be	23
4.	Welzijn, Zorg en Sport	25
4.1	Welzijn en gezondheid	25
4.2	Jeugd en jongeren	26
4.3	Alcohol, drugs en gokken	27
4.4	Den Haag sportstad	27
5.	Stads- ontwikkeling en Groen	29
5.1	Kwaliteit gaat boven kwantiteit	29
5.2	Het stadsbeeld beschermen maar niet bevriezen	30
5.3	Revitaliseer bestaande wijken	30
5.4	Koester het groen	32
5.5	Wonen: sociaal waar nodig, wervend waar mogelijk	32
5.6	Verbeter de masterplannen	33
5.7	Plannen niet van tevoren dichttimmeren	34
6.	Verkeer en Openbare ruimte	35
6.1	Den Haag fietsstad	35
6.2	Den Haag OV-stad	36
6.3	Den Haag goed bereikbaar met auto	36
6.4	Parkeren voortvarend aanpakken	38
7.	Milieu en duurzaamheid	40
7.1	Licht op groen voor energiebesparing en duurzame energie	40
7.2	De gemeente geeft het goede voorbeeld	41
7.3	Schone lucht voor alle Hagenaars	41
7.4	Dring het verkeerslawaaï terug	43
7.5	Slim omgaan met afval	43
8.	Diversiteit en Emancipatie	45
8.1	We zijn allemaal Hagenaars	45
8.2	Homo-emancipatie	46
9.	Veiligheid	47
9.1	Veiligheid: iedereen werkt mee	47
9.2	Handhaven is een noodzaak	48
10.	Dienst- verlening en Financiën	50
10.1	Het begint met goed bestuur	50
10.2	Communicatie: de bewoners centraal	51
10.3	Participatie: tijdig, toegankelijk, transparant	51
10.4	De financiën op orde	52
11.	Financiële onderbouwing	53

Anders

Ja

D66

Inleiding

Hagenaars barsten van ideeën, inzet en initiatieven. Of het nu gaat om ouders en leerlingen, ondernemers, in sportzalen of gewoon op straat: iedereen wil vooruit, met elkaar en de ogen gericht op de toekomst. Daarom wordt het tijd voor een nieuw stadsbestuur. Een bestuur dat niet meer vanuit een ivoren toren bedenkt wat goed is voor de stad, maar dat uitgaat van de eigen kracht van mensen. Den Haag kiest in 2010 weer een nieuw stadsbestuur. D66 is er klaar voor. Klaar voor een stad waar weer naar mensen geluisterd wordt, een stad waar iedereen meetelt, waar onderwijs en ondernemerschap de ruimte krijgen. D66 is klaar voor de toekomst, klaar voor iets anders. Kan het anders? Ja. Moet het anders? Ja! Dat is de kern van ons verhaal.

Dit verkiezingsprogramma is met dank aan velen geschreven: niet alleen dankzij de actieve leden van D66. Het zijn ook de vele Hagenaars die ons de afgelopen vier jaar wisten te vinden, in toenemende mate verwonderd, boos of teleurgesteld over een zelfgenoegzaam stadsbestuur dat talent over het hoofd ziet en mensen openlijk negeert. Dat willen wij anders. Wat we wel willen, wat we wel kan, hebben we in één zin samengebond: Ontplooi jezelf...in harmonie met je omgeving... onder optimale voorwaarden. Het programma is aan de hand van die drieslag opgebouwd.

Anders scholen

Den Haag snakt naar een bestuur dat bestuurt: gericht, betrokken en zuinig op wat de stad in huis heeft, met de focus op onderwijs, werk en economie. Hoe vaak vragen mensen niet: vertrouw ons! Dat begint bij scholen, waar veel inzet van leraren, ouders en leerlingen onnodig sneuvelt in regelzucht. Meer vrijheid dus om die vracht aan talenten te verzilveren en de veiligheid op het hoogste plan te brengen. Boter bij de vis: 100 miljoen euro voor brede buurtscholen. Met een heldere kijk op verhoudingen en verantwoordelijkheden: ouders tekenen voor de opvoeding, en scholen voor de onderwijs carrière. Maak waar nodig ouderovereenkomsten om afspraken kracht bij te zetten. Stel een inschrijvingspunt in waar alle ouders zich al vroeg kunnen verzekeren van een plaats voor hun kind op de basisschool. Een goede basisschool.

Anders ondernemen

Startende ondernemers moeten sneller en soepeler aan de slag kunnen. De eerste drie jaren geen OZB betalen dus, en als je een vergunning aanvraagt zie je via internet hoe snel die wordt afgehandeld. Wij willen geen politieke spelletjes met de koopzondag. We gaan ondernemers sneller helpen, met meer mogelijkheden en minder lasten. Meer ruimte voor toerisme en horeca. Meer ruimte voor duurzaam ondernemen. Vertrouwen in ondernemerschap strekt zich ook uit over andere sectoren. Wij willen de instellingen voor dans en muziek en het conservatorium snel met elkaar verbinden. Dat betekent doorpakken en

Anders

Ja

D66

ambitie tonen, ook als het gaat om de bijzonderheden van onze Hofstad: snel werk maken van een ceremoniële wisseling van de wacht voor Paleis Noordeinde. Gratis museumbezoek voor Haagse scholieren helpt op meerdere manieren de kijk op Den Haag te versterken. En waarom wachten op een retourtje van 1 euro voor een bezoek aan het centrum?

Anders omgaan

Het moet vooral anders in de manier waarop het Haagse gemeentebestuur met burgers, ondernemers en bezoekers omgaat. Inspraak en participatie op basis van de eigen grootse plannen van een wethouder is echt niet meer van deze tijd. De ervaringen met de masterplannen maken duidelijk hoe je Haagse talenten kunt laten verdampen. Actieve betrokkenheid betekent: mensen tijdig en systematisch attenderen op voornemens, veranderingen én voortgang van bouwprojecten. Mensen laten meedoen en laten meedenken. Aansluiten bij de logica van de Hagenaar betekent slim investeren in veilige fietspaden en wandelgebieden, stille wegen voor schone (elektrische) auto's, scooters, tuktuks en taxi's. D66 wil meer ruimte voor groen in de stad. En stoppen met dat onzalige idee voor een cruiseterminal op het strand. In plaats van Amsterdam of Rotterdam te kopiëren, kunnen we beter investeren in een haven die past bij de stad: liever een uitbreiding van de jachthaven voor zeezeilers, aanlegmogelijkheden voor tall ships en evenementen waarmee Den Haag zich kan onderscheiden.

Aan de slag

Wij hopen dat dit programma aanspreekt en uitdaagt om mee te doen. Wij willen iets anders voor Den Haag. Dat stopt niet met dit programma. Samen maken we het verschil, op 3 maart 2010. Wilt u meedoen met die vernieuwingsagenda voor Den Haag: neem contact op met één van de kandidaten voor het raadslidmaatschap, de huidige fractieleden of onze bestuursleden. Wie dat zijn en voor welk onderdeel zij bij uitstek tekenen vindt u op www.d66denhaag.nl. Spreek ons aan en denk mee over verdere verdieping en verbreding van onze plannen.

Wij hebben een stevige agenda voor een stad die om actie vraagt. Een stad die vraagt om iets anders.

Anders

Ja

D66

ONTPLOOI JEZELF IN DEN HAAG...

1. ONDERWIJS

Uitdagend onderwijs op maat, voor jong én oud

D66 vindt dat ieder individu zijn of haar talenten maximaal moet kunnen ontplooiën. Deze ontplooiing begint met goede opvoeding en uitstekend onderwijs. De ouders zijn daarbij primair verantwoordelijk voor de opvoeding, de scholen voor de schoolcarrière. Het Haags lokaal onderwijsbeleid moet ervoor zorgen dat het Haagse onderwijs uitmuntend en uitdagend wordt. Op scholen worden de beste kwaliteiten van kinderen naar boven gebracht. Onderwijs speelt daarnaast een belangrijke rol bij de integratie van nieuwe Hagenaars. Het gaat daarbij vooral om het leren van de Nederlandse taal en cultuur en om het bijbrengen van respect voor en kennis over ieders etniciteit, gewoontes en religieuze achtergrond. Bij het verlenen van de gemeentelijke bijdrage aan het openbaar en bijzonder onderwijs moeten duidelijke kwaliteitseisen worden gesteld aan de scholen.

In Den Haag studeren ruim 25.000 studenten waarvan 3500 internationale studenten. D66 wil Den Haag nog aantrekkelijker maken voor studenten en zorgen dat ze na het afronden van hun opleiding in Den Haag willen blijven wonen. Den Haag moet studenten 'boeien en binden'. Samen met het bedrijfsleven biedt het onderwijs cursussen aan zodat 'een leven lang leren' mogelijk wordt.

1.1 Hagenaars verdienen het beste onderwijs

Ons doel is dat iedere leerling de school met een startkwalificatie verlaat, zodat hij of zij een goede start op de arbeidsmarkt kan maken of door kan stromen naar een vervolgopleiding. Het tegengaan van schooluitval begint bij het tegengaan van verzuim, door leerlingen te boeien en te binden, maar ook door te controleren op aanwezigheid. Scholen moeten dagelijks de afwezigen bijhouden, ouders hierover direct informeren en leerlingen en ouders hierop aanspreken. Bij terugkerend verzuim wordt dit gemeld aan de leerplichtambtenaar. De gemeente moet zorgen voor voldoende leerplichtambtenaren.

Anders

Ja

D66

Scholen met veel leerlingen met (taal)achterstanden moeten al in groep 1 beginnen met het in kaart brengen van deze leerlingen. Deze scholen krijgen meer mogelijkheden om deze (taal)achterstanden weg te werken. Ze moeten snel kunnen starten met o.a. huiswerkbegeleidingsklassen, extra klassen Nederlandse les en cultuur en weekend/zomerscholen. De voorschoolse trajecten en kopklassen worden uitgebreid. Onderzocht moet worden of in samenwerking met consultatiebureaus de voorschool voor kinderen met taalachterstand verplicht kan worden gesteld. Voor hoogbegaafde kinderen moeten specifieke trajecten worden gecontinueerd. De gemeente moet hier voldoende middelen voor beschikbaar stellen.

De betrokkenheid van ouders bij de school van hun kinderen moet worden gestimuleerd. Ouders moeten worden uitgenodigd mee te denken, mee te helpen en mee te leven met wat er op school gebeurt. Zij moeten weten wat hun verantwoordelijkheden zijn, wat er van hun kinderen wordt verwacht en wat zij van de school mogen verwachten. Indien nodig kunnen hiervoor 'ouderovereenkomsten' worden afgesloten waar zowel ouders als scholen aan gehouden zijn en kunnen taal- en opvoedingscursussen voor ouders worden gegeven.

D66 wil dat scholen leerlingen meer laten sporten. De gemeente moet doorgaan met het gratis aanbieden van schoolzwemmen. Gymnastiek onder schooltijd en bewegen na schooltijd moet worden uitgebreid zodat iedere leerling meerdere keren per week sport. Bij de planning van nieuwbouw voor basisscholen moet worden gelet op de mogelijkheid van medegebruik van sportvelden. Op scholen moet alleen maar gezond eten aangeboden worden.

In het door D66 gewenste onderwijs spelen kunst- en cultuurlessen een belangrijke rol. Deze lessen helpen leerlingen om op een andere wijze te kijken, hun associatieve, (ver)beeldende vermogens te ontwikkelen en hun horizon te verbreden. Scholen kunnen daarbij gebruik maken van de expertise van Haagse culturele instellingen. Scholieren in het voortgezet onderwijs moeten gratis naar Haagse musea kunnen gaan.

Scholieren moeten onderwijs krijgen dat de diversiteit van Den Haag erkent en respecteert. Scholen moeten zorgen voor een klimaat en onderwijsaanbod gericht op verdraagzaamheid, respectvolle omgang met anderen en weerbaarheid. Scholieren moeten voorlichting krijgen over het tegengaan van discriminatie, over seksualiteit (veilig vrijen, seksuele geaardheid, loverboys), gelijkheid van man en vrouw, verslaving (drugs, alcohol, gokken) en veiligheid (verkeersveiligheid, voorkomen van pesten, tegengaan van crimineel gedrag).

1.2 Zo maken we het beste onderwijs mogelijk

De kwaliteit van Haagse scholen moet uitmuntend zijn. Kinderen zijn geen proefkonijnen. De huidige vier zeer zwakke scholen moeten hun problemen snel oplossen, de gemeente kan hen daarbij ondersteunen. Indien dat niet binnen een jaar tot duidelijke verbetering leidt, moeten de scholen worden gesloten.

D66 wil dat kinderen in hun eigen wijk naar school kunnen gaan. D66 is daarom geen voorstander van gedwongen spreiding van leerlingen over matige of

Anders

Ja

D66

slechte scholen. In plaats daarvan moeten alle scholen onderwijs van kwalitatief hoog niveau geven.

Ouders voelen zich gedwongen om hun kinderen bij meerdere scholen aan te melden. De gemeente moet deze vervuiling van wachtlijsten voor basisscholen aanpakken. Ouders moeten eerder helderheid krijgen over de school waar het kind naar toe kan zodra de leerplicht ingaat. D66 pleit voor één gemeenschappelijke inschrijving.

Kinderen en jongeren kunnen zich goed ontwikkelen wanneer zij in een veilige omgeving verkeren. Daarom wil D66 een veilige school voor iedereen. Dat betekent meer toezichhoudend personeel, waaronder een vaste conciërge en een veiligheidsplan op elke school. Om het belang van een vaste conciërge op iedere school te benadrukken blijft D66 Den Haag de komende jaren de 'Verkiezing van de Haagse Conciërge van het Jaar' organiseren.

D66 is voorstander van het uitbouwen van de brede buurtschool. Daar worden buiten onderwijstijd ook andere activiteiten aangeboden, zoals sport, cultuur en opvang. Om dit mogelijk te maken, zet D66 in op toekomstgerichte, multifunctionele, schone en duurzame (energiezuinige) schoolgebouwen. De komende vier jaar willen we hier in totaal 100 miljoen euro extra in investeren. Hiermee wordt de vorming van brede scholen gestimuleerd en gefaciliteerd en krijgt de school een spilfunctie in de wijk.

D66 wil dat de gemeente investeert in de werkomgeving van leraren. Dat kan door de inzet van meer onderwijsondersteunend personeel zoals klassenassistenten en conciërges. Bovendien kan er 'slimmer' gewerkt worden door beter gebruik te maken van ICT en digitaal lesmateriaal en van de kennis van andere scholen.

De gemeente moet scholen helpen best practices te inventariseren en toe te passen op het gebied van veiligheid, het tegengaan van schooluitval, digitaal lesmateriaal en het verhogen van de motivatie van leerlingen.

1.3 Betere wisselwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven

Een deel van de scholieren heeft moeite met het voor hen soms hoge theoretische gehalte van het (beroeps)onderwijs en met de taalvaardigheidseisen die aan hen worden gesteld. Het onderwijs dient hier beter op in te spelen en de leerlingen meer uit te dagen hun talenten te ontwikkelen. Dit is onder meer te bereiken door een betere aansluiting tussen onderwijs en beroepspraktijk, bijvoorbeeld via stageplaatsen. D66 wil hiertoe samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven verder stimuleren. De gemeente en het Rijk moeten ook zelf ruim voldoende stageplaatsen creëren: iedere stagiair heeft recht op een stageplek.

Omdat kennis snel veroudert, dienen er meer en betere 'opfrisvoorzieningen' voor werknemers te komen. Een goed opgeleide beroepsbevolking is essentieel en daarom dient Den Haag een breed aanbod voor scholing en herscholing te bieden, zowel op locatie als digitaal. De gemeente, bedrijven en het onderwijs kunnen samen programma's opzetten en uitvoeren. Deze korte en

Anders

Ja

D66

praktijkgerichte opleidingen helpen werkzoekenden ook sneller een nieuwe baan te vinden.

1.4 Den Haag studentenstad

D66 streeft naar volwaardig en internationaal gericht universitair onderwijs in Den Haag, in ieder geval op de vakgebieden die aansluiten bij 'Den Haag, internationale stad van recht en vrede' en de functie van Den Haag als bestuurscentrum. D66 is daarom voorstander van uitbreiding van de Universiteit van Leiden met een Haagse vestiging (The Hague University College) met een internationaal, juridisch en bestuurskundig curriculum. Daarnaast moet het bestaande HBO-aanbod worden uitgebreid met een lerarenopleiding, opdat het lerarentekort in Den Haag wordt opgelost.

Voor een aantrekkelijk Haags studentenleven zijn studentenorganisaties onmisbaar. D66 is een voorstander van een gezamenlijk complex waar deze studentenorganisaties efficiënt kunnen samenwerken.

D66 is voorstander van een centrale introductietijd waarin studenten een warm welkom en een goede kennismaking met Den Haag krijgen. Samen met onderwijsinstellingen en studentenorganisaties moet de gemeente hier aan gaan werken.

Studenten worden steeds creatiever en ondernemender. D66 wil dat stimuleren door het studenten gemakkelijker te maken ruimte te vinden voor hun startende bedrijf.

Bij een gezellige studentenstad hoort een goed uitgaansleven. D66 wil daarom ruimere mogelijkheden voor uitgaansgelegenheden. Langere openingstijden, meer ruimte voor buitenactiviteiten en samenwerking bij de promotie van activiteiten via o.a. www.denhaag.nl.

Goede studentenhuysvesting is onmisbaar om er voor te zorgen dat er meer studenten in Den Haag gaan studeren en wonen en na hun studie ook in Den Haag blijven wonen ('boeien en binden'). D66 is voorstander van de ontwikkeling van de omgeving rond station Hollands Spoor tot dé Haagse studentenwijk.

D66 wil het tekort aan studentenwoningen tegengaan door vrijkomende panden (bijvoorbeeld kantoorpanden of industriële gebouwen) hiertoe te laten verbouwen en het verhuren van (studenten)woningen boven winkels (financieel) te stimuleren.

De gemeente moet samen met de onderwijsinstellingen zorgen voor betere informatievoorziening voor studenten over stagemogelijkheden en huisvesting. Om ervoor te zorgen dat Den Haag ook aantrekkelijk blijft voor internationale studenten moet de informatie ook in het Engels beschikbaar zijn. De gemeente stimuleert internationale summercamps.

Anders

Ja

D66

Werk creëren door de juiste voorwaarden te scheppen

2. ECONOMIE EN WERK

De Haagse economie kenmerkt zich door een sterke aanwezigheid van de overheid (Rijk, provincie en gemeente), onderwijsinstellingen, internationale organisaties, hoofdkantoren van grote ondernemingen, toerisme en recreatie. In het kielzog van deze activiteiten heeft zich een flink aantal middelgrote en kleine ondernemingen in de stad gevestigd

D66 wil dat de gemeente de juiste voorwaarden schept om het voor bedrijven en internationale organisaties aantrekkelijk te maken zich in Den Haag te vestigen en te groeien. Dat geldt natuurlijk ook voor de werknemers die in Den Haag (komen) wonen. Den Haag maakt het verschil met andere steden door een uitstekend woon-, winkel- en werkklimaat te bieden met veel groen, een inspirerend cultuuraanbod en goede voorzieningen voor sport en recreatie.

Bedrijven hebben klanten nodig die hun producten of diensten afnemen. Naast de bedrijven en inwoners in de regio kunnen dit ook toeristen uit binnen- en buitenland zijn. Den Haag moet deze groepen aantrekken met ruime openingstijden, aantrekkelijke en veilige winkelstraten en bedrijventerreinen en goed bereikbare toeristische trekpleisters. Via een eersteklas stadspromotie zorgen we ervoor dat die boodschap bij de doelgroepen in binnen- en buitenland terecht komt.

2.1 Faciliteer en ondersteun ondernemers

De gemeente dient ruimte te geven aan het particuliere initiatief. Ideeën voor handel en bedrijvigheid moeten worden gestimuleerd en beloond. De regels om te starten of uit te breiden, moeten eenvoudig, begrijpelijk en uitvoerbaar zijn. Denk hierbij aan rigide bestemmingsplannen die vestiging van bedrijven of functieverandering onnodig moeilijk maken en aan bouwvergunningen die te lang op zich laten wachten.

Voorts moeten gemeentelijke regels gericht zijn op het doel, en niet op het middel. Zo worden ondernemers gestimuleerd om zelf zo slim mogelijk invulling te geven aan (milieu)doelen. De gemeente moet zoveel mogelijk werken met algemeen geldende regels. De vergunningsplicht kan daardoor zoveel mogelijk vervangen worden door een meldingsplicht. Hiermee wordt de bureaucratie beperkt en het ondernemingsklimaat verbeterd. Voor de overige vergunningen moeten ondernemers via een zaakvolgsysteem digitaal hun vergunningaanvraag

Anders

Ja

D66

kunnen volgen. Dit geldt ook voor vergunningaanvragen van burgers.

Regels kunnen bedrijven ook ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan een verruiming van openingstijden zodat het ritme van de stad en dat van de bedrijven beter op elkaar aansluiten. De koopzondag moet dan ook behouden blijven. De verlichting van de administratieve lasten kan een positief effect hebben op de bedrijvigheid binnen de gemeente. Zo kan de toeristenbelasting worden afgeschaft. Deze zorgt voor veel administratieve rompslomp bij ondernemers en levert relatief weinig op.

De gemeente moet knelpunten voor ondernemers proactief in beeld brengen door structureel in gesprek te gaan met de belangenverenigingen van de ondernemers en door het organiseren van spreekuren en fora. Om contacten tussen de gemeente en burgers en bedrijven zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, moet de gemeente de e-overheid verder ontwikkelen. Ondernemers krijgen binnen 24 uur antwoord. Tevens moet direct contact (persoonlijk of telefonisch) mogelijk blijven.

In onze economie is steeds meer plaats voor kleine (startende) ondernemingen. D66 wil investeren in lastenverlaging en tariefdifferentiatie voor startende ondernemers. Startende ondernemers betalen de eerste drie jaar geen OZB. Ervaren en startende ondernemers, waaronder ZZP-ers, kunnen van elkaar leren en succesvol samenwerken. De gemeente kan hen daarbij helpen door samen met het bedrijfsleven netwerkbijeenkomsten te organiseren.

Initiatieven die passen bij het karakter en de behoefte binnen een stadsdeel moeten gefaciliteerd en gesteund worden. Een voorbeeld is het eigen karakter van Scheveningen en de behoefte die bij de bevolking en de gasten van Scheveningen leeft. Scheveningen is haven, strand, duinen, maar ook wind, zee, toerisme en visserij. Hierbij past het stimuleren van economische activiteiten rondom watersporten (zeilen, motorjachten, strandactiviteiten), natuur (ecotoerisme), alternatieve energiebronnen (waterkracht, zon, wind), horeca (waaronder bed & breakfast) en een nationaal nautisch centrum annex sportduikcentrum.

Winkelstraatmanagers kunnen winkelstraten die het moeilijk hebben, helpen nieuw elan te krijgen. De gemeente moet hier in het belang van de leefbaarheid en de economie in de wijken de helpende hand bieden. Het toestaan van terrassen en kleine horeca draagt bij aan de verlevendiging van winkelstraten.

De gemeente moet bij bouwwerkzaamheden zorgen voor adequate bereikbaarheid van ondernemingen. Voorafgaand aan werkzaamheden moet de gemeente met ondernemers afstemmen hoe de bereikbaarheid zal worden gewaarborgd.

De gemeente ondersteunt bedrijvigheid met maatregelen ter bevordering van een schoon en veilig straatbeeld door bijvoorbeeld het plaatsen van extra prullenbakken, ondergrondse vuilcontainers en extra ophaaldagen. De

Anders

Ja

D66

gemeenten moet haar trekkersrol continueren en winkels en bedrijven blijven stimuleren om het keurmerk veilig ondernemen te halen. Om duurzaam ondernemen te stimuleren, biedt de gemeente ondernemers een gratis duurzaamheidstoets aan. Den Haag voert een duurzaam-ondernemenlabel in zodat ondernemers zich daarmee kunnen onderscheiden.

Kinderopvang is voor veel ouders een basisvoorwaarde om te kunnen werken. D66 vindt dat de beschikbare voorzieningen beter afgestemd moeten worden op de dynamiek van het leven in de stad. Juist in de stad zijn er veel beroepen met onregelmatige werktijden, waardoor in avond en nacht behoefte bestaat aan kinderopvang met slaapfaciliteiten. De lange wachttijden in de kinderopvang vormen voor veel ouders geen stimulans om door te blijven werken na de geboorte van hun kind. D66 wil daarom een betere afstemming van vraag en aanbod binnen deze sector.

2.2 Geef ondernemers de ruimte

De gemeente moet bedrijven op bedrijventerreinen stimuleren om samen te werken en gezamenlijk de aantrekkelijkheid van het bedrijventerrein te bewaken en te vergroten. Dit heeft zowel betrekking op de openbare ruimte als op de bedrijfsgebouwen en -terreinen zelf. Hierbij moet de verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij de gezamenlijke bedrijven worden gelegd - zij hebben immers belang bij een aantrekkelijke locatie voor hun bedrijf.

D66 wil de uitstraling van bedrijventerreinen verbeteren door er meer groen en betere verlichting aan te leggen, duurzaam te bouwen en eisen te stellen aan het uiterlijk en de directe omgeving van de panden.

D66 wil dat er een accuraat overzicht komt van welke bedrijfs- en kantoorpanden er in Den Haag en in de regio leegstaan en gehuurd kunnen worden. Omdat leegstand al snel voor een verpauperd beeld zorgt, is het een goed idee om leegstaande ruimtes aan starters of startende kunstenaars te verhuren, desnoods onder gunstige voorwaarden en voor beperkte tijd.

Bij gemeentelijke planvorming zoals bij de Binckhorst en bij Den Haag als cultuurstad (nieuw muziekcentrum, initiatief culturele hoofdstad 2018) moet al in een vroeg stadium rekening worden gehouden met kansen voor bedrijvigheid. Ondernemers moeten – ook letterlijk – de ruimte krijgen in de plannen. Om de creatieve economie een impuls te geven, bevordert de overheid dat oude (industrie)panden een nieuw leven krijgen als bedrijfsverzamelgebouw voor ontwerpers, designers en kunstenaars (denk aan Binckhorst en Laakhavens). De Caballerofabriek is hiervan een prima voorbeeld.

Ontwikkel eerst het Beatrixkwartier – ook door over de Utrechtsebaan heen te bouwen – als kantoorlocatie vlakbij het centrum. Pas daarna is ontwikkeling van de ‘Haagse Zuidas’ bij Ypenburg aan de orde.

2.3 Aantrekkelijke stad om in te werken en te leven

Een aantrekkelijke stad kenmerkt zich door een uitstekend woon-, winkel- en

Anders

Ja

D66

werkklimaat, veel groen, een inspirerend cultuuraanbod en goede voorzieningen voor sport en recreatie. Dit zijn elementen die zwaar tellen voor ondernemers, bewoners en bezoekers.

Toerisme en uitgaan worden steeds belangrijkere economische activiteiten die voor veel werkgelegenheid zorgen, ook voor lageropgeleiden (horeca, detailhandel, transport). D66 wil de stad aantrekkelijker maken voor bewoners en toeristen. Voor strandtenthouders moet de mogelijkheid worden gecreëerd om het jaar rond te exploiteren. Ook dient de haven in gebruik te blijven en wil D66 dat de mogelijkheden voor een congrescentrum, een poppodium (à la Heineken Music Hall), een sportcentrum in het Zuiderpark en watersport in Scheveningen worden onderzocht. Horeca-ondernemers in het centrum worden gestimuleerd om gebruik te maken van hun nachtvergunning zodat het nachtleven ook ver na middernacht nog bruist. Het uitgaansleven wordt versterkt met een nieuwe grote discotheek in de binnenstad.

Iedereen draagt zijn steentje aan de stad bij. Voor hen die werken, bestaat deze investering primair uit hun baan. Zij die niet aan het arbeidsproces deelnemen, kunnen op andere wijze bijdragen aan het versterken van de sociale structuur van de stad. Onder de huidige economische omstandigheden is het letterlijk alle hens aan dek. Dit betekent dat jongeren werken óf leren, dat mensen zonder werk werk krijgen aangeboden, dan wel op een andere manier maatschappelijk actief zijn, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk.

Den Haag moet nadrukkelijker de 'Koninklijke kaart' spelen. Zo kunnen de Koninklijke stallen worden opengesteld voor het publiek en als trouwlocatie. Paleis Noordeinde zou vaker kunnen schitteren als locatie voor publieksvoorstellingen en uitvoeringen (zoals concerten). Bovendien moet er een ceremoniële wisseling van de wacht bij paleis Noordeinde komen. Deze ceremonie biedt een mooi fotomoment, net zoals bij Buckingham Palace.

De winkelgebieden in het centrum moeten beter met elkaar verbonden worden door fysieke ingrepen en betere bebording. De Denneweg, het Noordeinde, het Hofkwartier, Buurtschap 2005 en de Wagenstraat/Chinatown moeten ook ontsloten worden voor bezoekers die de weg in Den Haag nog niet zo goed kennen. Er moet een aantal hoofdlooproutes door het centrum komen en er moet meer aandacht worden besteed aan beheer, inrichting en onderhoud van die plekken in Den Haag waar veel bezoekers komen.

Het sfeervol (en zo energiezuinig mogelijk) aanlichten van pleinen, standbeelden, bruggen boven grachten en gevels van beeldbepalende gebouwen verhoogt de aantrekkingskracht van Den Haag. Goede verlichting zorgt bovendien voor meer veiligheid als het donker is.

Tussen het Centraal Station en Madurodam moet er eindelijk een bootverbinding komen (zo mogelijk met elektrische fluisterbootjes). Hiervoor moet wel de brug over de Dr. Kuiperstraat worden verhoogd (D66 heeft hiervoor een initiatiefvoorstel ingediend).

Anders

Ja

D66

Den Haag heeft nog steeds een beperkt hotelaanbod: de gemeente moet juist in deze tijd het hotelaanbod op peil helpen brengen voor een straks weer aantrekkelijke economie.

2.4 Den Haag internationale stad

Den Haag is een internationale stad, waarin ieder individu en elke groep een plezierig thuis moet kunnen vinden. Expats zijn welkom in Den Haag en mede beeldbepalend voor onze stad. D66 wil dat expats en hun werkgevers door middel van gerichte activiteiten bij Den Haag worden betrokken; hun ideeën en voorstellen leveren een verfrissende bijdrage aan het verbeteren van de stad.

D66 wil dat Den Haag zich manifesteert als 'easy settle city': expats die naar Den Haag komen, moeten bij de Xpatdesk van de gemeente in één dag alle vergunningen en voorzieningen kunnen regelen, van parkeervergunning tot huisarts.

Den Haag heeft de kwaliteiten van een wereldstad in huis. Daarom moet de stad tweetalig worden: wie tijdelijk in Den Haag verblijft, moet overal met Engels terecht kunnen. Dat geldt onder meer voor het openbaar vervoer, de gemeente (voor het aanvragen van een vergunning) en de politie (voor het doen van een aangifte). Echter, wie zich blijvend in Den Haag wil vestigen, moet de Nederlandse taal beheersen. Verder vindt D66 dat Den Haag internationaal werk moet maken van het profiel 'stad van recht en vrede'.

2.5 Vertel de wereld hoe mooi Den Haag is

De gemeente moet de promotie van Den Haag in de komende jaren voortzetten, om zo de positieve punten van de stad onder de aandacht te brengen en op die manier bedrijven en bezoekers aan te trekken. Hierbij moet de gemeente niet alleen de doelgroepen buiten Nederland, maar ook de doelgroepen binnen Nederland nadrukkelijker aanspreken.

In die promotie moet Den Haag als aantrekkelijke stad om te wonen, te werken en te recreëren geafficheerd worden. Niet alleen werkgevers, ook werknemers en bezoekers moeten zich hier immers thuis voelen. Het onder de aandacht brengen van het grote culturele aanbod en de uitgaansmogelijkheden in de stad is daarom ook van belang. Een aantrekkelijke site met het aanbod op cultureel vlak, die ook beschikbaar is in het Engels, is een noodzaak. De gemeente moet het promotiebeleid bundelen met gemeenten in de regio. D66 wil dat Den Haag en de andere G4-steden Amsterdam, Rotterdam en Utrecht elkaar niet beconcurreren maar in plaats daarvan samenwerken ter versterking van de onderlinge samenhang en de internationale concurrentiepositie.

Anders

Ja

D66

Onmisbare bron van inspiratie en creativiteit

3. CULTUUR

Een hoogwaardig cultureel aanbod is essentieel voor de aantrekkingskracht van Den Haag. Daarvoor is een uitstekende programmering op de Haagse podia en musea vereist en dienen de ontplooiingsmogelijkheden voor aanstormend en gearriveerd talent op orde te zijn. Het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid moet zich richten op het creëren van goede faciliteiten voor (jong) talent en (amateur) kunst en op het versterken van de zichtbaarheid van het in Den Haag aanwezige culturele aanbod. Het cultuurbeleid en de financiering daarvan dienen transparant te zijn.

3.1 Stimuleer de Haagse cultuur

Daar waar mogelijk dient cultuur als aanjager van stedenbouwkundige ontwikkelingen te worden ingezet. D66 steunt daarom de nieuwbouw aan het Spuiplein. Het is noodzakelijk dit deel van de binnenstad aantrekkelijker te maken door de culturele activiteiten op en rond het Spuiplein te intensiveren. Dit kan gedaan worden door het Dans- en muziekcentrum te combineren met het Conservatorium en een congresaccommodatie. Het nieuwe centrum moet passen in de omgeving. De begane grond en de omliggende gevelwanden moeten een open en uitnodigend aanzien krijgen en door een publieke bestemming bijdragen aan een levendig Spuiplein.

Haags cultureel talent moet worden behouden en gestimuleerd. Den Haag moet daartoe zorg dragen voor 'broed- en groeiplaatsen' voor artiesten en kunstenaars. De Binckhorst is daarvoor heel geschikt. Het is daarbij van belang niet alleen een gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid te voeren, maar ook een kunstenaarsbeleid te ontwikkelen, want voor kunst zijn kunstenaars nodig. Naast het beschikbaar stellen van subsidie voor jong talent, moeten ook vervolgtrajecten worden gesubsidieerd.

Het aantal ateliers en goedkope expositie- en oefenruimtes voor (amateur) kunstenaars moet worden uitgebreid.

Bij de verdeling van cultuurbudgetten en subsidies vindt D66 het belangrijk dat mede wordt gekeken naar de overige inkomsten zoals kaartverkoop, stoelbezetting, sponsoring en zaalverhuur. Cultureel ondernemerschap moet immers worden beloond.

Anders

Ja

D66

3.2 Meer contact tussen de culturele instellingen en de lokale scene

Het leggen van verbindingen tussen de professionele en de recreatieve kunstbeoefening biedt grote kansen. Hierbij kan men denken aan het gebruiken van de faciliteiten van de professionals, aan masterclasses en aan gemeenschappelijke producties. Zo'n verbinding stimuleert jonge mensen in te zetten op hun ambities en schept een veel levendiger scene.

D66 wil aandacht voor de tweederde meerderheid van amateurkunstenaars die niet georganiseerd is: deze groep dient in beeld gebracht te worden. Goede aansluiting tussen de georganiseerde en niet-georganiseerde amateurkunstenaars is van grote betekenis voor de voeding van de culturele top en versterkt de kansen voor Den Haag als Culturele Hoofdstad.

Het door de verhuizing van de Amerikaanse ambassade vrijkomende pand van architect Breuer kan behouden blijven. D66 wil dat het gebouw zodanig wordt aangepast dat het uitnodigt om het te bezoeken. Een mogelijke invulling kan bestaan uit een museum.

D66 is voorstander van een Huis van de Democratie, waar een nieuw te vormen Haags debatcentrum onderdeel van uitmaakt.

3.3 The Hague = the place to be

D66 onderschrijft de ambitie om Culturele Hoofdstad 2018 te worden. De investeringen voor Culturele Hoofdstad 2018 moeten rendabel en duurzaam zijn, ook als de keuze op een andere stad valt. Hiervoor moet draagvlak worden gecreëerd bij de inwoners en de instellingen van Den Haag.

In Den Haag zijn ongeveer 140 verschillende nationaliteiten met evenzoveel culturen ondergebracht. Dit moet expliciet in het Haagse cultuurbeleid en in de kandidaatstelling voor de Culturele Hoofdstad 2018 tot uitdrukking komen.

Den Haag kan zich, door middel van stadspromotie en het UIT bureau, meer als kunststad profileren. Het is van belang hierbij gebruik te maken van de bestaande instellingen. D66 wil meer en beter gespreid, gebruik maken van de binnenstad voor festivals en optredens. De gemeente dient samenwerking tussen de bestaande (grote) instellingen te faciliteren.

D66 is voorstander van het plaatsen van kunst in de buitenruimte. Dit is in veel wijken een goede manier om kunst en cultuur op straat te brengen. Bij nieuwbouw wordt opnieuw een norm ingevoerd om 1 procent van het bouwbudget te besteden aan kunst in de buitenruimte.

Anders

Ja

D66

4. WELZIJN, ZORG EN SPORT

Actief en gezond leven, ook als het wat minder gaat

Gezondheid is één van de belangrijkste factoren die mensen noemen als voorwaarde om zich te kunnen ontplooien. Ook hierbij vertrouwt D66 op de eigen kracht van mensen. Maar wie ondersteuning nodig heeft, moet daarvoor de mogelijkheden ter beschikking krijgen.

D66 stimuleert een gezonde leefstijl. Voldoende welzijns- en sportvoorzieningen van goede kwaliteit zijn essentieel voor wijken waarin bewoners zich thuis kunnen voelen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de diversiteit van de bevolking.

Gezondheidszorg moet dicht in de buurt worden aangeboden en van uitstekende kwaliteit zijn. Wijken met een bovengemiddeld aantal mensen met een gezondheidsachterstand krijgen extra aandacht.

4.1 Welzijn en gezondheid

Het welzijnswerk moet dicht bij de bevolking staan en vraaggericht werken. Het bestaande beleid wordt voortgezet: de organisaties moeten per stadsdeel opereren en de productafspraken dienen per stadsdeel te worden gemaakt. Het centraal regelen van personeel, ICT, huisvesting en administratie is kostenbesparend en verdient daarom aanbeveling.

Welzijnsorganisaties hebben een belangrijke signalerende en activerende taak, ook waar het om gezondheidsproblemen gaat. Veel mensen die daadwerkelijk ondersteuning nodig hebben, komen daar immers vaak zelf niet om vragen en worden ook nog eens moeilijk bereikt. Voor het verbeteren van zowel welzijn als gezondheid zet D66 in op een preventiegerichte aanpak waarbij vrijwilligersorganisaties, buurtopbouwwerk, welzijnsinstellingen, wijkgezondheidscentra, huisartsenposten en (psychiatrische) zorginstellingen samenwerken. Daarmee blijven we zo dicht mogelijk bij de leefwereld van mensen. Wijken met bovengemiddelde gezondheidsachterstanden krijgen extra aandacht. Voorts is D66 voorstander van de vorming van multidisciplinaire gezondheidscentra op wijkniveau.

Scholen en maatschappelijke instellingen kunnen beter samenwerken. Dit draagt bij aan de sociale cohesie in een buurt en leidt tot beter gebruik van de beschikbare locaties. De brede buurtschool is hiervan een goed voorbeeld.

Anders

Ja

D66

De armoedemonitor moet de oorzaken van armoede in kaart brengen. Voor D66 zijn onderwijs en werk de middelen om aan armoede te ontsnappen. D66 initieert een specifiek op armoedebestrijding gericht beleid, dat uiteraard een integraal karakter heeft. Kinderen die in arme gezinnen opgroeien, moeten alle kansen krijgen.

Ouderen blijven langer op zichzelf wonen. Een actief leven helpt hierbij. D66 stimuleert ouderen om als vrijwilliger aan de slag te gaan en spreekt de organisatiekracht van ouderen aan. Het netwerk van passend aanbod voor dit vrijwilligerswerk moet ondersteund worden.

D66 staat pal voor een kwalitatief goede (thuis)zorg voor alle Hagenaars. In het beleid van het huidige College is de cliënt uit beeld geraakt. D66 kiest daarom voor een model voor de aanbesteding van de WMO-zorg, waarbij de kwaliteit van de zorg maximaal gewaarborgd is, medewerkers redelijk betaald kunnen worden en klanten optimale keuzevrijheid hebben. Contractpartners moeten hun werknemers betalen conform de geldende CAO. Transparantie over aanpak, behaalde resultaten en cliëntgerichtheid dragen bij aan een effectieve en efficiënte uitvoering van de WMO. Cliëntenraden dienen hierin een belangrijke rol te houden.

De Steunpunten Mantelzorg, bedoeld voor de mensen die mantelzorg geven, moeten in stand blijven. Met een goed gebruik van het persoonsgebonden budget moet worden voorkomen dat mantelzorgers worden overbelast: wanneer eerst professionele hulp is geregeld, kan ondersteuning van familie en vrienden een echte aanvulling zijn en verwordt deze niet tot een noodzaak. De gemeente wijst cliënten op de mogelijkheden hiervoor.

Voor gehandicapten, ouderen en voor mensen met kinderwagens is de toegankelijkheid van gebouwen van groot belang. De gemeente moet daarin het goede voorbeeld geven door alle gemeentelijke gebouwen en andere openbare voorzieningen goed toegankelijk te maken. De gemeente kan door het instellen van een keurmerk ook bedrijven stimuleren dit te realiseren.

4.2 Jeugd en jongeren

D66 kiest ervoor om jongeren op een positieve en volwassen manier te benaderen door hen aan te spreken op hun verantwoordelijkheden als (jonge) burgers en op het ontwikkelen van hun talenten. Een goede opvoeding en goed en uitdagend onderwijs (inclusief het tegengaan van verzuim) zijn daarbij belangrijke instrumenten. Voorts zet D66 in op deelname van jongeren aan sport en cultuur. Overlast en criminaliteit door jongeren moeten, daar waar ze aan de orde zijn, uiteraard worden aangepakt.

Het jongerenbeleid moet worden afgestemd op het voorkomen van schooluitval en op het bieden van alternatieven voor het veroorzaken van overlast. Samenwerking met scholen, sportorganisaties en politie biedt nieuwe mogelijkheden en is daarom gewenst. Activiteiten moeten op momenten worden georganiseerd dat de behoefte het grootst is: in de avonden,

Anders

Ja

D66

weekeinden en vakanties. Dat geldt ook voor de openingstijden van wijk- en buurtcentra.

4.3 Alcohol, drugs en gokken

D66 wil een actief preventiebeleid voeren om alcohol-, drugs- en gokverslaving tegen te gaan. Verslaafden moeten soepel worden doorgeleid naar de hulpverlening. Het drankgebruik van kinderen onder de 18 jaar moet in Den Haag drastisch verminderen. Dit moet plaatsvinden door voorlichting en goede samenwerking met scholen, horeca en hulpverleners. De preventieprojecten voor scholieren opgezet door de GGD en verslavingszorginstellingen in samenwerking met scholen zijn een belangrijk instrument en moeten in stand blijven.

Drugsgebruikersruimten moeten komen op de plaatsen waar de meeste gebruikers zijn. De zogenoemde 'long stay'-centra moeten worden verspreid over de stad. Hulpverlening en sociale begeleiding worden gecombineerd met verstrekking. Door het succes van de 'long stay'-centra neemt de behoefte aan gebruikersruimten af. Dit biedt de mogelijkheid om de gebruikersruimte aan het Van der Vennepark te sluiten.

Het Nederlandse softdrugsbeleid werkt over het algemeen goed. De gemeente moet een stap verder zetten om de coffeeshops uit de illegale sfeer te krijgen. Den Haag kan en wil als proeftuin functioneren voor de geleidelijke invoering van legalisering van softdrugs. Zolang de legalisering nog op zich laat wachten, zijn de coffeeshops het beste alternatief. De teelt en levering van softdrugs aan coffeeshops moet worden gereguleerd. Eventuele overlast van coffeeshops in de directe omgeving moet bestreden worden. Het oprollen van wietplantages en verkooppunten bij mensen thuis is een noodzaak. Coffeeshops die zich niet aan de gemeentelijke regels houden moeten worden gesloten.

4.4 Den Haag sportstad

Sport en bewegen zijn van belang voor een gezonde levensstijl. Voor elke Hagenaar hoort daarom in het eigen stadsdeel gelegenheid te zijn voor (buiten) sport, al dan niet in clubverband. Waar nodig zullen de voorzieningen daarvoor moeten worden gecreëerd. Bestaande verenigingen zullen worden ondersteund om hun maatschappelijke functie te kunnen vervullen. Hierbij valt o.a. te denken aan een gedeeltelijke vrijstelling van OZB, een tegemoetkoming in de huurkosten van de accommodaties of personele ondersteuning.

Breedte- en topsport versterken elkaar. Verenigingen die in de hoogste klasse spelen, vormen een visitekaartje voor de stad en dienen als doorgroeimogelijkheid voor getalenteerde sporters te worden ondersteund. Sportverenigingen en scholen moeten meer samenwerken.

Het aantal skateroutes in Haagse parken wordt uitgebreid.

Door het vertrek van ADO Den Haag uit het Zuiderpark is er ruimte vrijgekomen voor het bouwen van een sportcampus met een topsporthal. Door de

Anders

Ja

D66

sportcampus krijgt de Haagse topsport weer een eigen huis.

D66 is voorstander van een sterk ADO Den Haag. Daarom waren wij voor de bouw van het stadion. ADO dient nu zelf te zorgen voor inkomsten door de eigen organisatie te professionaliseren en evenementen, concerten en andere sportwedstrijden (bijvoorbeeld cricket, hockey) te organiseren. De gemeente moet het financiële toezicht handhaven.

D66 wil dat Den Haag structureel meer topsportevenementen gaat organiseren, zoals Upgrade Siemens Open (Tennis), beachvolleybal en zeilcompetities. De gemeente moet zich actief inzetten bij het binnenhalen van de Olympische Spelen in 2028, opdat ook onderdelen in Den Haag kunnen plaatsvinden.

Scheveningen vormt een ideale uitvalsbasis voor grote internationale zeilevenementen zoals de North Sea Regatta. Ook de Volvo Ocean Race kan Scheveningen aandoen. De haven moet daarop zijn toegerust. D66 ziet kansen in de aanleg van een duurzame jaarrond jachthaven.

Anders

Ja

D66

...IN HARMONIE MET JE OMGEVING...

5. STADS- ONTWIKKELING EN GROEN

De kwaliteiten van de stad koesteren

Den Haag is een moderne wereldstad aan zee, een stad van overheidsbestuur, grote bedrijven en internationaal recht. Een stad waarin het goed wonen, werken en recreëren is, dankzij het vele groen, het waardevolle stadsbeeld, de compactheid en het grote culturele aanbod. Kortom, een stad om zuinig op te zijn! D66 wil deze krachtige kenmerken samen met de bewoners versterken. Daarnaast wordt het voor nieuwkomers, creatievelingen, midden- en hogere inkomens aantrekkelijk zich in Den Haag te vestigen.

5.1 Kwaliteit gaat boven kwantiteit

Plannen voor nieuwbouw moeten voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Bouwen mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de omgeving en het groen maar moet deze juist versterken. In tegenstelling tot het huidige College vindt D66 dat de hoeveelheid te bouwen woningen niet een in beton gegoten vertrekpunt mag zijn. Kwaliteit gaat altijd boven kwantiteit, ook als dat ertoe leidt dat er minder woningen kunnen worden gebouwd. D66 wil dat de Structuurvisie 2020 binnen deze kaders wordt uitgevoerd.

Goede manieren om het aantal woningen in de stad te vergroten zijn het bouwen boven wegen, op leegstaande terreinen, bovenop bestaande gebouwen ('optoppen'), het vervangen van bestaande bebouwing door een groter of hoger volume, wonen boven winkels, het gebruik van leegstaande

Anders

Ja

D66

kantoren als studentenflats en van lege fabrieken als creatieve broedplaatsen.

Nieuwbouwplannen moeten resulteren in een gezonde en plezierige leefomgeving en wijken die ook sociaal goed functioneren. Dat betekent dat (tenminste) aan de wettelijke milieunormen wordt voldaan (geluid, luchtkwaliteit en veiligheid rond tankstations) en dat de inrichting van de openbare ruimte veilig en uitnodigend is. Voorts wordt er duurzaam en toekomstvast gebouwd (duurzame materialen, energieneutraal en eenvoudig aan te passen). Parkeren vindt op eigen terrein en zoveel mogelijk ondergronds plaats. Er wordt niet gebouwd in of aan de randen van het groen of de duinen. Versterking van het groen en de ecologische verbindingzones is een belangrijk uitgangspunt. Dat geldt eveneens voor het realiseren van buitenruimte en bergingen bij iedere woning.

Specifiek voor hoogbouw is het van belang dat plannen zorgen voor menging van functies (kantoren, wonen, horeca e.d.) zodat er meer levendigheid in een wijk ontstaat. We willen geen monomane kantoorwijken waar mensen zich na kantoor tijd onveilig voelen op de uitgestorven straten. De begane grond moet daarom aantrekkelijk worden ingericht zodat er een prettig en veilig verblijfsklimaat voor passanten ontstaat.

Hoogbouw wordt geconcentreerd in het Beatrixkwartier, rond en boven de Utrechtsebaan, bij het Centraal Station en op de Binckhorst. Deze locaties worden eerst ontwikkeld voordat een 'Haagse Zuidas' bij Ypenburg aan de orde is. Er komt geen hoogbouw in de kuststrook (Kijkduin, Scheveningen) en als er toch gebouwd wordt, dan hooguit tot boomhoogte. Goede inpassing van hoogbouw in de directe omgeving en in het bestaande stadsbeeld is van het grootste belang.

5.2 Het stadsbeeld beschermen maar niet bevriezen

D66 vindt dat in beschermde stadsgezichten ontwikkelingen mogelijk zijn voor zover de historische, stedenbouwkundige en architectuur-historische waarden behouden blijven. In beschermde stadsgezichten is de menselijke maat de norm. Hogere bebouwing is er mogelijk met maximaal twee verdiepingen of tot 50% boven de gemiddelde hoogte van de bestaande omgeving. Het instrumentarium voor de bescherming van beeldbepalende of monumentale panden en stadsgezichten wordt aan een grondig onderzoek onderworpen.

Welstandstoezicht is nodig voor de aantrekkingskracht van het stadsbeeld. Versoepeling mag er niet toe leiden dat het stadsbeeld wordt aangetast. De Welstandscommissie wordt gehandhaafd, inclusief de transparante beraadslaging en advisering. Verruiming van een woning door middel van een dakopbouw is mogelijk indien de architectuur harmonieert met de bestaande woningen en hinderlijke beschaduwning van huis en tuin van de burens beperkt blijft. De ervaringen met het huidige beleid worden geëvalueerd.

5.3 Revitaliseer bestaande wijken

D66 gelooft in de veerkracht van stadswijken. Oudere wijken als de

Anders

Ja

D66

Schilderswijk, Stationsbuurt en Rustenburg-Oostbroek bieden enorme kansen voor studenten, starters, yuppen e.d. De gemeente moet zich vooral richten op het bevorderen van de leefbaarheid en de veiligheid in deze wijken door goed beheer van de openbare ruimte, behoud van kleinschalige bedrijvigheid (economie, levendigheid), het opsporen van hennepkwekerijen en overbewoning en het actief aanschrijven van eigenaren met de verplichting om achterstallig onderhoud weg te werken.

Soms is het goed om de gewenste ontwikkeling op gang te helpen met kleinschalige stedenbouw. Dat werkt beter dan grootse en meeslepende visies of het bestempelen van een wijk als 'achterstands- of saneringsgebied'. Dat ontmoedigt mensen alleen maar om er te investeren in huizen, bedrijfjes en restaurants. De gemeente moet laten zien dat zij vertrouwen in de toekomst van deze buurten heeft door particuliere woningverbetering te stimuleren en een opwaartse spiraal op gang te brengen (wijktheater, buurtpark, inrichting pleinen, e.d.). Met een terugkoopgarantie kunnen met name starters worden verleid om in deze wijken te investeren.

5.4 Koester het groen

Den Haag is een mooie groene stad. Uit de Stadsenquête blijkt dat maar liefst 98% van de bewoners daaraan hecht. Parken en bomen zijn de groene levensaders van de stad. D66 wil daarom het groen koesteren en versterken en zet in op zo groot mogelijke aaneengesloten groengebieden, met behoud en ontwikkeling van natuur- en cultuurhistorische waarden. De toegankelijkheid en de beleving van groen neemt toe door waar mogelijk hekken weg te halen.

Groen moet vanaf de openbare weg zichtbaar en toegankelijk zijn. De woonomgeving wordt vergroend met zoveel mogelijk bomen, daktuinen en groen- en speelvoorzieningen, bij voorkeur met een actieve rol van de bewoners bij het beheer. Bomen die dood zijn gegaan, worden zo snel mogelijk vervangen. D66 wil dat de achterstand in het herplanten (4000 bomen) snel wordt weggewerkt en daar bovenop 2000 extra bomen worden geplaatst. Bewoners kunnen plekken voordragen waar de bomen worden geplant.

De stadsecoloog wordt van meet af aan betrokken en adviseert de inwoners en de gemeenteraad over de consequenties van nieuwbouwplannen. Het belang van het groen moet zwaarder meewegen in de stadsontwikkeling.

5.5 Wonen: sociaal waar nodig, wervend waar mogelijk

Bij nieuwe projecten mag flexibeler worden omgegaan met de norm van 30% sociale woningbouw, dus niet in ieder bouwplan of masterplan hoeft dezelfde rigide norm te gelden. Als geheel telt de stad nu veel meer sociale woningen dan voor de doelgroep nodig is. De flexibele invulling mag in ieder geval gelden totdat we weer op de norm zitten en zolang voor eenieder die daarop is aangewezen maar een sociale huurwoning beschikbaar is.

De gemeente moet met woningbouwcorporaties afspraken maken over het aantal woningen dat jaarlijks in bepaalde wijken beschikbaar komt voor

Anders

Ja

D66

bepaalde inkomensgroepen en huishoudens. Om 'scheefwonen' (hoge inkomens in goedkope huurwoningen) tegen te gaan en doorstroming vanuit sociale huurwoningen te stimuleren, is D66 voorstander van het bouwen van goedkope koopwoningen voor starters.

Om midden- en hogere inkomens, talentvolle nieuwkomers en expats te huisvesten moeten er meer woningen worden gebouwd met een tuin of een andere goede buitenruimte. Het huidige accent op appartementen leidt ertoe dat Den Haag te zeer een stad van 1- en 2-persoonshuishoudens wordt.

Ook moet er meer worden gebouwd voor 'collectief individueel wonen'. Groepswonen kan worden ingericht op basis van leeftijd, etniciteit of seksuele voorkeur.

5.6 Verbeter de masterplannen

5.6.1. Vlietzone

De Vlietzone heeft baat bij een forse kwaliteitsimpuls. Om als ecologische verbindingzone tussen het Groene Hart en Midden-Delfland te kunnen dienen, is bij voorkeur langs de Vliet een aaneengesloten groengebied met een doorgaande fietsroute nodig. Het gebied leent zich meer voor grondgebonden woningen en kleine appartementengebouwen in het groen dan voor 'stedelijk wonen in hoge dichtheid'. Ter wille van de identiteit van het gebied moeten de waardevolle cultuurhistorische elementen zoveel mogelijk worden gehandhaafd.

5.6.2. Lozerlaan

Het aaneengesloten groengebied van het Westland tot Kijkduin vormt een belangrijke ecologische schakel en is tevens een belangrijk recreatiegebied. D66 wil niet dat door bebouwing in het groen de eenheid van het groengebied wordt verstoord. De Lozerlaan is een wenselijke barrière en buffer tussen de groenzone en de stad. Het beeld 'groen aan de ene kant en bebouwing aan de andere kant' kan worden versterkt door de bebouwing aan de kant van de stad te verdichten.

5.6.3. Binckhorst

De omvorming tot een moderne woon- en werkwijk is een goede ontwikkeling, maar de plannen moeten op enkele punten worden aangepast. Voor de identiteit van het gebied moet het industrieel erfgoed in de nieuwe wijk worden geïntegreerd. Dit kan leiden tot een lager aantal woningen dan aanvankelijk was beoogd.

5.6.4. Scheveningen

D66 vindt dat de besluiten voor het voormalige Norfolkterrein moeten worden heroverwogen. De bouw van een groot aantal woningen is een makkelijke keus, die altijd nog kan worden gemaakt. Woontorens van 100 meter hoog liggen op deze winderige plek al helemaal niet voor de hand. Het terrein is uniek gelegen en biedt bijzondere mogelijkheden voor watergebonden of recreatieve bedrijvigheid.

Anders

Ja

D66

D66 is tegen de plannen voor een cruiseterminal aan het Zuiderstrand en het bouwen van woningen op het Zuiderstrand. Deze tasten het weidse uitzicht en het authentieke karakter van het Zuiderstrand onherstelbaar aan. Bovendien zijn de financiële haalbaarheid en de risico's van dat plan onduidelijk. In plaats van een cruiseterminal ziet D66 meer kansen in een duurzame jachthaven in combinatie met bijpassende kleinschalige voorzieningen.

De omgeving van het Kurhaus moet in oude luister worden hersteld. Wanneer de Pier op de huidige locatie wordt vernieuwd, moet deze harmoniëren met het Kurhaus.

5.6.5. Kijkduin

De duinen, de sportvelden en landgoed Ockenburg moeten één aaneengesloten groengebied worden. Mogelijke bebouwing vindt zodanig plaats dat deze het landschap niet verstoort maar daarin opgaat. Bouwen in de duinen is voor D66 niet acceptabel. Woningbouw blijft beperkt tot de badplaats en de strook langs de doorgaande wegen. Het masterplan wordt zodanig heroverwogen dat het karakter van kleinschalige familiebadplaats behouden blijft. De verkeersaspecten moeten integraal onderdeel van de plannen zijn.

5.7 Plannen niet van tevoren dichttimmeren

De gemeente stelt bouwplannen voortaan op volgens een proces van ontwikkelingsplanologie. De gemeente benadert de andere belanghebbenden met een globale indicatie van wat zij op een locatie wil bereiken. Het eindbeeld moet voldoen aan kwaliteitseisen; het staat niet bij voorbaat vast, maar is het resultaat van een proces.

Er wordt meer gebruik gemaakt van 3D-visualisaties, zodat de gevolgen van plannen voor de omgeving inzichtelijker worden en de discussie daarover met bewoners en andere belanghebbenden beter gevoerd kan worden.

Anders

Ja

D66

6. VERKEER EN OPENBARE RUIMTE

**Van A naar B, zo
stil, schoon en
zuinig mogelijk**

Mobiliteit hoort bij het moderne leven. Door de groei van het aantal inwoners en bezoekers van Den Haag zal de verkeersdrukte sterk toenemen. Het verkeersbeleid van D66 is daarom al jaren gericht op meer duurzaamheid en verbetering van de infrastructuur. Met goede verkeersoplossingen behoudt Den Haag zijn kwaliteiten als aantrekkelijke woonstad.

D66 vindt dat alle inwoners en bezoekers van Den Haag moeten worden gestimuleerd om gebruik te maken van de fiets en het openbaar vervoer. Daarnaast moet het autoverkeer worden beperkt en worden teruggedrongen uit woonwijken. In een groene wereldstad aan zee past geen dominante positie van autoverkeer. D66 investeert in de fietsinfrastructuur, het openbaar vervoer en verbetering van looproutes. Gevaarlijke verkeerssituaties rond tramlijnen moeten voortvarend worden aangepakt. Maar ook de huidige en toekomstige knelpunten in het wegennet worden aangepakt. Betere luchtkwaliteit en verkeersveiligheid en minder geluidshinder staan daarbij voorop. De openbare ruimte biedt naast een goede infrastructuur ook een groene omgeving en aangename verblijfplaats voor de inwoners van Den Haag.

6.1 Den Haag fietsstad

Er moeten zo min mogelijk barrières zijn voor fietsers. Fietspaden moeten veilig, breed, vrijliggend, goed onderhouden en bij voorkeur geasfalteerd zijn met zo min mogelijk verkeerslichten. Bij kruisingen met verkeerslichten worden voor fietsen wachttijdmeters geplaatst. Daarnaast moet de wachttijd voor fietsers bij binnenstedelijke wegen worden verkort door extra groen licht te geven aan fietsers. Als er wegwerkzaamheden zijn dan moet de fiets netjes een omleiding krijgen die veilig is en fietsend kan worden afgelegd.

Het fietsgebruik moet in Den Haag tot 2020 groeien met 50 procent. Daarom is D66 voorstander van veilige, snelle comfortabele fietsroutes in de stad en van buiten de stadsgrenzen richting de binnenstad. Straten moet fietsvriendelijker worden ingericht. Routes naar de stations en het centrum en routes waar veel scholieren fietsen, krijgen prioriteit. De verbeteringen kunnen ten koste gaan van autoparkeerplaatsen.

Om fietsendiefstal te voorkomen, zijn duizenden stallingsplaatsen extra nodig in de binnenstad (met name in de Grote Marktstraat), bij winkelcentra, woningen en bij OV-voorzieningen. De huidige bewaakte fietsstallingen moeten langer open blijven. D66 wil laten onderzoeken onder welke voorwaarden de bewaakte fietsstallingen gratis kunnen worden gemaakt. Achtergebleven (sloop)fietsen worden van straat verwijderd en opgeslagen in een Fiets Afhandel Centrale.

Anders

Ja

D66

Wanneer het uitbreiden van het aantal veilige fietsbeugels bij woningen ten koste gaat van parkeerplaatsen, moet dit zoveel mogelijk gebeuren op straathoeken. Dit is goed voor de verkeersveiligheid doordat het voor alle verkeersdeelnemers makkelijker wordt om straten in te kijken. Daarnaast moet de gemeente investeren in het plaatsen van veilige, afsluitbare fietstrommels en in het verbouwen van leegstaande winkelpanden tot fietsenstallingen.

Schoolomgevingen en de routes er naar toe moeten zo worden ingericht dat kinderen veilig en zelfstandig naar school kunnen lopen of fietsen en ouders ontmoedigd worden om hun kinderen met de auto naar school te brengen.

D66 is voorstander van de aanleg van een fietspad vanuit Ypenburg naar het centrum van Den Haag langs de Trekvliet.

D66 wil dat het gevaarlijke fietspad in de Grote Marktstraat wordt vervangen door een 'shared space'-gebied. Net als op het Binnenhof wordt de Grote Marktstraat een gebied waar de voetgangers voorrang hebben en de fietsers hun snelheid moeten aanpassen aan de drukte. Behalve tijdens drukke winkeldagen kunnen fietsers rustig doorfietsen.

6.2 Den Haag OV-stad

De kwaliteit en service van het openbaar vervoer worden verder verbeterd. D66 wil meer schone en comfortabele voertuigen, veilige en overzichtelijke haltes en een betere informatievoorziening. Het gebruik van het openbaar vervoer moet worden gestimuleerd door het uitbreiden van de routes, de frequenties en de exploitatietijden. Daarmee zal het gebruik van het OV toenemen en wordt het een goed alternatief voor de auto. De conducteur moet terug op de tram.

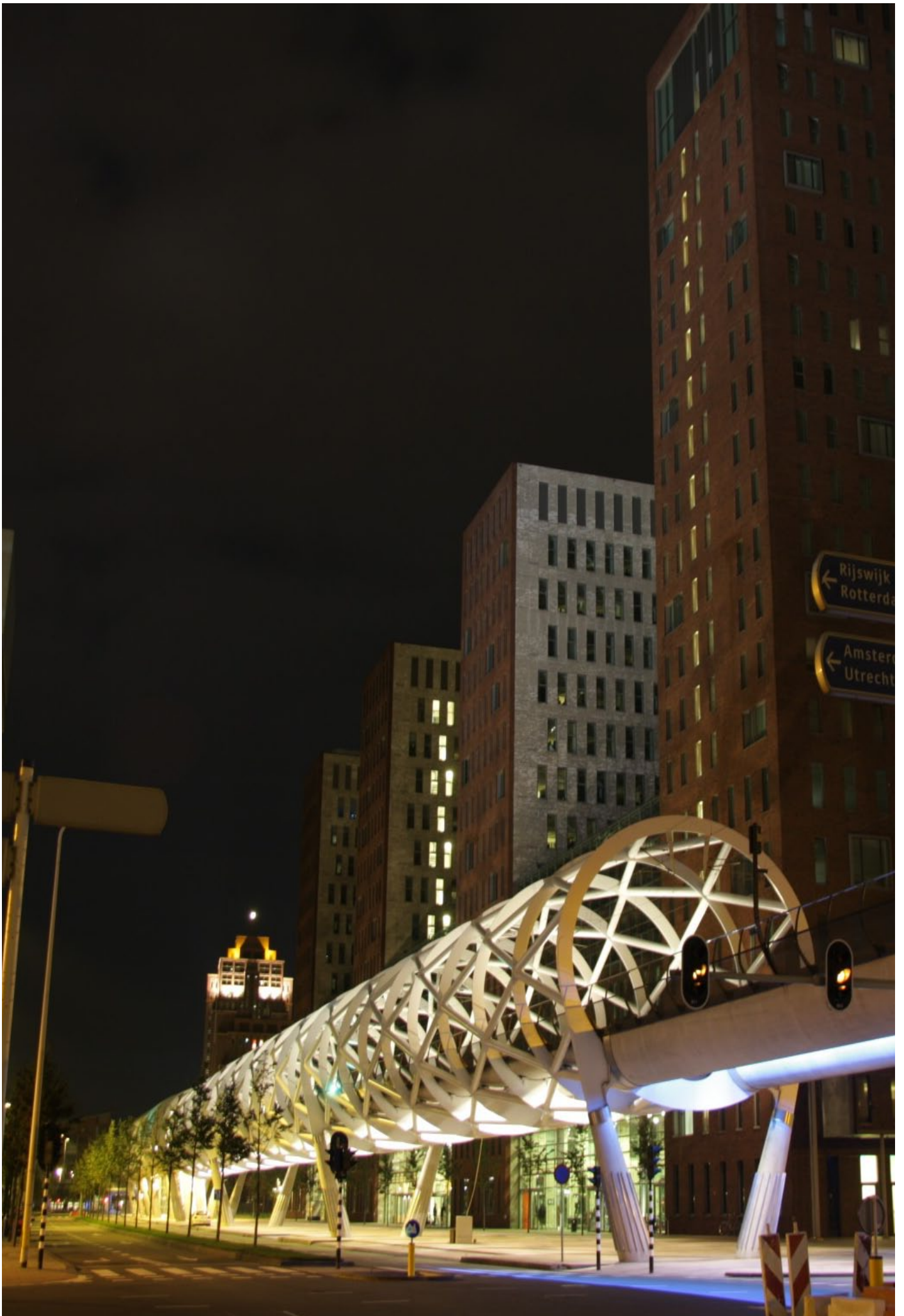
Rondom Den Haag moeten er meer Park&Ride-plekken komen. Randstadrail kan worden uitgebreid met de lijnen 1, 9 en 11. Lijn 3 kan worden doorgetrokken naar Kijkduin. Om de reizigers zo kort mogelijke reistijden te kunnen bieden, dienen deze voertuigen, waar ruimtelijk en financieel mogelijk, kruispunten via tunnels, verdiepte aanleg of fly overs te kunnen passeren. Daarnaast moet er een OV-verbinding evenwijdig aan de kust van Scheveningen naar Kijkduin komen.

D66 wil dat er een 1 euroretour wordt ingevoerd om met de OV-chipkaart van en naar het centrum te reizen.

De stations en haltes in Den Haag moeten schoon en van hoogwaardige kwaliteit zijn. Het navervoer – met bussen, tuktuks, fietsen en te voet – moet perfect geregeld zijn. Voor taxi's worden strikte kwaliteitscriteria verplicht gesteld.

Er moet een frequente en makkelijke OV-verbinding komen naar Rotterdam/The Hague Airport.

6.3 Den Haag goed bereikbaar met auto

Anders

Ja

D66

De belangrijkste auto-ingang van Den Haag, de Utrechtsebaan, moet niet dichtslibben. Dit kan worden bereikt door de bestaande wegen te verbeteren die tezamen de Internationale Ring gaan vormen en daarnaast te investeren in meer Park&Ride-voorzieningen.

De Internationale Ring moet waar financieel en ruimtelijk mogelijk als tunnel worden aangelegd, met name op de Noordwestelijke Hoofdroute. Door de verbetering van de ring wordt het makkelijker om de stad in te komen of te verlaten en wordt de verkeersoverlast voor de hele stad zoveel mogelijk beperkt. Verkeersdeelnemers die naar een ander gedeelte van de stad willen, doen er goed aan gebruik maken van het openbaar vervoer of de fiets. Het gebruik van de auto blijft mogelijk, maar leidt tot een fors langere reistijd.

In Den Haag moet dynamisch verkeersmanagement worden ingevoerd. Daardoor ontstaan er groene golven, verbetert de doorstroming en staan auto's niet onnodig stil. Na 22.00 uur kunnen de meeste verkeerslichten op knipperen worden gezet.

D66 is voorstander van een autoluwe binnenstad. Dit zorgt naast minder milieudruk ook voor een attractief centrum met een plezierig verblijfsklimaat.

D66 heeft tegen het Verkeer Circulatie Plan (VCP) gestemd omdat het plan de verkeersdrukke en de luchtverontreiniging niet oplost maar verplaatst. De Laan Copes van Cattenburch moet geen onderdeel uitmaken van de CentrumRing. Deze weg moet alleen worden gebruikt voor ontsluiting van de aanliggende wijken. De CentrumRing moet gebruik maken van Noordwestelijke Hoofdroute. D66 wil dat het VCP na een jaar wordt geëvalueerd, waarbij ook de milieu- en gezondheidseffecten nadrukkelijk worden meegenomen.

Elke wijk moet een wijkverkeersplan krijgen waarin duidelijk is aangegeven hoe de straten moeten worden gebruikt (maximaal 30km per uur of 50km per uur), hoe de verkeersveiligheid wordt vergroot en hoe het parkeerprobleem wordt aangepakt. Deze plannen moet de gemeente samen met de burgers opstellen.

Verkeerveiligheid in Den Haag kan worden verbeterd door het vervangen van (onveilige) kruispunten door rotondes. Doorgaand goederenvervoer en auto's uit het Westland moeten om Den Haag heen rijden

Ruimte is schaars en mobiliteit kost veel ruimte. D66 bepleit het dubbel gebruik van ruimte (onder- of bovengronds) voor wegen, openbaar vervoer en parkeren.

6.4 Parkeren voortvarend aanpakken

Onder het Malieveld kan een parkeergarage voor duizenden auto's worden aangelegd die rechtstreeks toegankelijk is vanaf de Utrechtse baan. Met voetgangsuitgangen bij de Korte Voorhout en het Centraal Station zijn bezoekers snel in het centrum of in de tram. Daardoor is het mogelijk om de binnenstad verder autoluw te maken.

Anders

Ja

D66

Het is belangrijk dat Den Haag een dekkend netwerk krijgt van oplaadvoorzieningen voor elektrische voertuigen op groene stroom. De oplaadpunten moeten worden aangebracht bij huizen, winkelcentra, (publieke) parkeergarages, taxistandplaatsen en bij het werk. De eerste duizend inwoners van Den Haag die een elektrische auto kopen, krijgen van de gemeente voor vijf jaar een gratis vaste parkeerplek in de buurt van hun woning waarbij zij een oplaadpunt kunnen laten realiseren. De gemeente moet bedrijven (in het bijzonder Haagse taxibedrijven) stimuleren om elektrische auto's aan te schaffen. Dit kan door oplaadpunten aan te leggen en eventueel subsidies te verstrekken. D66 wil dat alle tuktuks elektrisch worden zodra de oplaadvoorzieningen gereed zijn en de subsidies beschikbaar komen.

Door de groei van het aantal autobezitters in Den Haag met ongeveer 15 procent zal er een groot tekort ontstaan aan parkeerplekken en wordt de openbare ruimte nog meer vervuild door auto's. Dit gaat ten koste van ruimte voor groen (bomen, plantsoenen, groenstroken) en speelruimte voor kinderen. D66 vindt dat er voor jeugd en jongeren voldoende ruimte moet zijn om buiten te spelen. Hiervoor zijn veilige speelplaatsen nodig. Waar verder geen andere mogelijkheden beschikbaar zijn, mag dit ten koste gaan van parkeerplaatsen.

Doordat er in grote delen van de stad weinig extra ruimte is voor parkeren is D66 voorstander van het invoeren van betaald parkeren in wijken waar de parkeerdruk hoger is dan 90 procent, als de meerderheid van de bewoners daar voorstander van is. Als door de invoering van betaald parkeren blijkt dat in aangrenzende wijken de parkeerdruk ook hoger wordt, dan kan daar ook betaald parkeren of een kraagregeling worden ingevoerd, als de meerderheid van de bewoners daar voorstander van is. De eerste vergunning en de bezoeker vergunning moet in heel Den Haag worden verstrekt voor de kostprijs plus een bijdrage voor het parkeerfonds. De prijzen van de tweede en volgende vergunningen nemen progressief toe, zodat het bezit van meerdere auto's sterk wordt ontmoedigd.

D66 wil dat de opbrengsten van het betaald parkeren worden gestort in een parkeerfonds. Dit fonds moet worden gebruikt voor de handhaving van foutparkeren en voor het creëren van extra ondergrondse parkeerplaatsen. Bij nieuwbouwprojecten moeten voldoende parkeerplekken op eigen terrein, bij voorkeur inpandig of ondergronds, worden gebouwd. Afwijkingen van de parkeernorm moeten leiden tot hoge stortingen in het parkeerfonds.

Op fout parkeren moet strikter worden gecontroleerd, zodat de wegen bereikbaar blijven voor de hulpdiensten en vuilniswagens. Ook moeten door de controles de trottoirs toegankelijk blijven voor voetgangers en rolstoelgebruikers.

Anders

Ja

D66

**Nu
verantwoordelijkheid
nemen voor een
leefbare toekomst**

7. MILIEU EN DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is het sleutelwoord voor de toekomst. De komende jaren staan we voor de uitdaging te werken aan een werkelijk duurzame stad. Dat betekent dat we het gebruik van fossiele brandstoffen (olie, gas, steenkool) voor de productie van stroom, voor ons vervoer en voor de verwarming van huizen en kantoren fors moeten terugdringen. Daarmee kunnen we de klimaatverandering tegengaan en de luchtkwaliteit verbeteren. Den Haag moet in 2050 klimaatneutraal zijn. Dat is een forse ambitie. Behalve energie en luchtkwaliteit is daarbij ook afval een belangrijk thema. Werken aan een schone wereld begint voor ons in Den Haag. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld.

7.1 Licht op groen voor energiebesparing en duurzame energie

Den Haag moet inzetten op vermindering van het gebruik van niet-duurzame energie in de gebouwde omgeving en op vermindering van het gebruik van niet-duurzame producten in de bouw. Bij nieuwbouw wordt duurzaam bouwen voortaan verplicht. Bij bestaande woningen moet de gemeente woningcorporaties, marktpartijen en bewoners stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen (dubbel glas, isolatie, zonneboilers e.d.).

D66 streeft naar vergroting van het aandeel lokaal geproduceerde en kleinschalig opgewekte energie. Met zonnepanelen, zonneboilers, kleine stedelijke windturbines, micro-energiecentrales en vergistingsinstallaties kunnen bewoners zelf energie produceren. Verder kunnen getijdencentrales, zee- en aardwarmtetechnieken en warmte- en koude-opslag in grote bouwprojecten worden toegepast. Indien het voor het behalen van de klimaatdoelstellingen noodzakelijk is, dan steunt D66 de oprichting van een duurzaam gemeentelijk energiebedrijf.

D66 draagt (flexibele) zonnepanelen een warm hart toe. Met het oog op het stadsbeeld vinden wij echter dat met name in beschermde stadsgezichten

Anders

Ja

D66

zonnepanelen alleen mogen worden geïnstalleerd wanneer dit op een niet-verstorende wijze kan plaatsvinden. Vergunningen voor het plaatsen van zonnepanelen worden tegen verlaagde legeskosten verstrekt.

Het Haagse klimaatfonds biedt Haagse bedrijven en instellingen de mogelijkheid om hun CO₂-uitstoot te compenseren met stortingen in een milieufonds. Deze gelden worden vervolgens geïnvesteerd in lokale energiebesparingsprojecten die anders niet of niet zo snel van de grond zouden komen. D66 is voorstander van uitbreiding van deze aanpak.

7.2 De gemeente geeft het goede voorbeeld

De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven en uitsluitend duurzame energie gebruiken en anderen stimuleren dat ook te doen. Gemeentelijke gebouwen, ICT-apparatuur, Haagse evenementen (Beatstad, Parkpop, e.d.) en het wagenpark van de gemeente moeten duurzaam zijn. Dat kan onder meer door het stimuleren van elektrische auto's, het aanleggen van elektrische oplaadpunten op groene stroom, het overgaan op LED-verlichting en het installeren van zonnepanelen (ook op daken van scholen!).

In mei 2008 heeft de Taskforce Verlichting gerapporteerd dat de verlichting in Nederland tussen nu en 2020 gemiddeld tot 30 procent energiezuiniger kan worden gemaakt. Dat geldt ook voor verlichting in kantoren en openbare verlichting (op straat en pleinen). D66 steunt de uitvoering van dit advies.

Meer dan de helft van het drinkwater wordt gebruikt voor zaken waarvoor geen duur schoon water nodig is. Voor die helft zouden we ook gefilterd regenwater kunnen gebruiken, bijvoorbeeld bij toiletspoeling, wasmachine, douche en tuinbesproeiing. Daarom wil D66 stimuleren om bij nieuwbouwprojecten passende voorzieningen hiervoor aan te leggen.

De gemeente heeft via haar vergunningverlenende bevoegdheid een belangrijke taak bij het mogelijk maken van de productie van duurzame energie. Langs de snelwegen A4, A13 en A12, in de Noordzee en op bedrijventerreinen moeten windmolens worden geplaatst. Op hoge daken in de stad kunnen kleine windmolens worden geïnstalleerd.

7.3 Schone lucht voor alle Hagenaars

De gemeente heeft een belangrijke rol bij het schoner maken van de lucht in Den Haag. D66 vindt dat inwoners het recht hebben te weten wat er in de lucht zit die ze inademen. Dat kan inzichtelijk gemaakt worden via de gemeentelijke website. Daarnaast moeten er weer informatiepanelen over luchtkwaliteit komen. De panelen aan de Amsterdamse Veerkade – die met de smiley's – moeten worden teruggeplaatst langs de nieuwe CentrumRing en de Internationale Ring. Deze informatiepanelen dragen bij aan de bewustwording en de acceptatie van maatregelen. Deze verkeersmaatregelen kunnen bestaan

Anders

Ja

D66

uit het afsluiten van straten op bepaalde tijden en de afstelling van verkeerslichten (groene golf).

De gemeente moet voortaan bij aanbestedingen eisen dat aannemers hun bouwmachines – denk aan heftrucks, kranen, bulldozers, generatoren en andere (wegen)bouwmachines – voorzien van roetfilters. Net als in veel drukke steden worden in Den Haag de normen voor luchtkwaliteit overschreden. In 2010 moeten alle overheidsinkopen duurzaam zijn. Duurzaamheidseisen moeten standaard in de aanbestedingsvoorwaarden opgenomen worden.

7.4 Dring het verkeerslawaaier terug

Zoals ook de Algemene Rekenkamer in een recent rapport aangaf, verlenen gemeenten eerder als regel dan als uitzondering ontheffingen aan nieuwbouwprojecten waar het om geluidsnormen gaat. Het gaat hier echter wel om het woongenot en de gezondheid van de toekomstige bewoners. De gemeente moet daarom veel terughoudender zijn met het verlenen van ontheffingen. De gemeente moet beter haar best doen om zelf maatregelen te nemen om de normen te halen.

D66 is voorstander van het aanleggen van meer stil asfalt in plaats van gewoon asfalt of klinkers. Hiermee kan het geluid van auto's en vrachtwagens worden teruggebracht.

De feitelijke milieubelasting moet meer ter plaatse worden gemeten in plaats van te worden berekend met modellen. Vaak blijkt dat feitelijke metingen hoger uitkomen dan eerder was berekend. Dat geldt zowel voor geluid als voor luchtkwaliteit.

7.5 Slim omgaan met afval

D66 vindt dat afval gescheiden ingezameld moet worden (GFT, plastic, papier, etc.). De invoering van ondergrondse afvalcontainers in de hele stad is daarvoor noodzakelijk. Den Haag dient snel werk te maken van het invoeren van de mogelijkheid om plastic afval gescheiden in te leveren. Met het ingezameld GFT-afval kan biodiesel worden geproduceerd.

Om zwerfafval in de openbare ruimte tegen te gaan, wil D66 dat er meer afvalbakken worden geplaatst en er vaker wordt schoongemaakt. Daarnaast helpen de containers bij de bestrijding van overlast door meeuwen die vuilniszakken stuk trekken op zoek naar voedsel. De containers moeten zo spoedig mogelijk worden ingevoerd in die wijken waar de overlast van meeuwen het grootst is. In de tussentijd moet in heel Den Haag de gele vuilniszak worden ingevoerd zodat de meeuwen geen vuilniszakken meer open pikken.

Anders

Ja

D66

De gemeente moet in samenwerking met het ophaal- en verwerkingsbedrijf transparant maken wat er met het gescheiden afval gebeurt. De verhalen dat uiteindelijk alle afval in de verbrandingsoven terecht komt, zijn hardnekkig. Transparantie hierover is noodzakelijk en komt de motivatie van bewoners om afval gescheiden in te leveren ten goede.

De afdeling milieucommunicatie van de gemeente moet actief scholen bezoeken en daar voorlichting geven over afvalrecycling en energiebesparing.

Het gebruik van niet-duurzame producten moet worden teruggedrongen. Het hergebruik van producten ("cradle to cradle") moet worden gestimuleerd, zoals bij het opknappen van afgedankte computers. In kantoren moeten de verlichting en apparaten vanzelf uitgaan als zij enige tijd niet gebruikt zijn.

Ook het bedrijfsleven kan een bijdrage leveren door onder andere GFT en vet te laten recyclen, zodat daarmee biodiesel kan worden geproduceerd. De gemeente kan zo nodig helpen met het organiseren van vaste vetophaalroutes (voor horecavet) door de stad. Afval wordt geld waard. Zo nodig kunnen hiervoor de venstertijden worden verruimd.

Anders

Ja

D66

**...ONDER
OPTIMALE RAND-
VOORWAARDEN**

8. DIVERSITEIT EN EMANCIPATIE

**Mogelijkheden
benutten, gelijke
kansen bewaken**

D66 benadert de discussies rond integratie en inburgering met een koel hoofd en doet hierbij niet mee aan generalisaties. Het gaat immers om vele individuen met verschillende achtergronden, kwaliteiten, kansen en problemen. Het is aan de mensen zelf om hun kwaliteiten te benutten en hun kansen te pakken. D66 vertrouwt daarbij op de eigen kracht van mensen. Het grootste deel van de niet-autochtone Hagenaars doet het ook gewoon goed. De belangrijkste aspecten van volwaardig burgerschap zijn de beheersing van de Nederlandse taal en het zelf kunnen voorzien in een inkomen.

8.1 We zijn allemaal Hagenaars

D66 is van mening dat het van het grootste belang is dat iedereen meer open staat voor zijn medebewoners. Alleen door begrip te hebben voor elkaars achtergronden en beweegredenen wordt een gesprek mogelijk. Dit gesprek begint op straat- en buurtniveau.

Nieuwe Hagenaars moeten de Nederlandse taal spreken om de vele kansen die Den Haag biedt te kunnen benutten. De Nederlandse taal is de sleutel tot integratie. Taalachterstanden verkleinen de kans op een baan drastisch. D66 wil daarom extra aandacht besteden aan inburgeringslessen, ook voor degenen die al eerder naar Nederland zijn gekomen. Daarom is D66 voorstander van de verplichte inburgering voor nieuwe Hagenaars. Voor verplichte inburgeraars die niet willen meedoen, moeten (financiële) sancties volgen. De verplichte en de vrijwillige inburgering (inclusief taallessen) dient gemengd plaats te vinden (mannen en vrouwen in gemeenschappelijke klassen). De Haagse samenleving is immers ook gemengd.

Anders

Ja

D66

Daarbij wordt zoveel mogelijk maatwerk geleverd door bij de samenstelling van de groepen rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden van de deelnemers, zoals werk en zorg voor kinderen, en hun voorkeuren en mogelijkheden, zoals opleidingsniveau en eventueel analfabetisme. In het kader van de inburgering moeten ook de binnen Nederland heersende opvattingen en geldende regels op gebied van het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen en meisjes en het kunnen volgen van je seksuele geaardheid aan bod te komen. Inburgering is slechts een eerste stap in een proces gericht op duurzame participatie. Het gemeentelijke beleid dient erop gericht te zijn dit gehele proces waar nodig actief te ondersteunen.

D66 wil niet de indruk wekken dat door de verplichte inburgering en taalkennis de diverse problemen die rond integratie en inburgering spelen als sneeuw voor de zon verdwijnen. De onvrije positie van vrouwen en het uithuwelijken van kinderen zijn absoluut ongewenst. Een versneld emancipatieproces is hier wenselijk. D66 wil dat de politiek en de overheid dit proces waar mogelijk van buitenaf versnellen.

Waar criminaliteit, homohaar, eerwraak en geloofsfanatisme voorkomen, dient consequent strafrechtelijk opgetreden te worden. Daarnaast is het van belang om samen met opinieleiders en rolmodellen wenselijk en acceptabel gedrag te bevorderen.

D66 streeft ernaar dat het Haagse ambtenarenapparaat een afspiegeling vormt van de inwoners van haar stad, ook in de hogere rangen. Daarbij gaat het zowel om afkomst, sexe en leeftijd.

Discriminatie in uitgaansgelegenheden moet worden tegengegaan. De bekendheid van het Stappanel moet worden gepromoot, opdat de discriminatie in de horeca kan worden aangepakt. Een horecazaak die zich schuldig maakt aan discriminatie verdient hoge boetes en bij herhaling intrekking van de vergunning.

8.2 Homo-emancipatie

De gemeente moet maatschappelijk werk voor homo's, lesbo's, biseksuelen en transgenders en de belangenbehartiging van deze groepen financieel blijven ondersteunen. Homobeleid wordt een expliciet onderdeel van de portefeuille van een wethouder.

Met de organisatie van de Roze Week en de Roze Zaterdag op 20 juni 2009 heeft Den Haag aangetoond dat er behoefte is aan een jaarlijks grootschalig Gay-evenement. Een dergelijk evenement zou jaarlijks op de agenda moeten staan. Tevens is een bloeiende gay-scene een verrijking voor de stad.

Anders

Ja

D66

9. VEILIGHEID

Veiligheid maak je met mensen

D66 wil een stad die veilig is en waarin de bewoners zich veilig voelen. Wij liften niet mee op de golf waarin de angst van burgers wordt vergroot. De politie en de gemeente hebben een belangrijke rol in het handhaven van de veiligheid en het bevorderen van het veiligheidsgevoel. Maar veiligheid en leefbaarheid worden pas echt verbeterd, als ook de bewoners een bijdrage leveren. Daarom spreekt D66 de eigen kracht van bewoners aan.

D66 stelt preventie boven repressie, maar waar nodig moet er hard worden opgetreden. D66 is van mening dat het gebruik van veiligheidsinstrumenten zoals cameratoezicht en preventief fouilleren geen doel op zich moet zijn. Iedere keer dat tot het inzetten ervan besloten wordt, moet duidelijk zijn dat het de enige passende maatregel is. D66 is terughoudend in maatregelen die de privacy van de burger aantasten en vindt discriminatie onacceptabel. Voor iedere Hagenaar geldt: gelijke rechten, gelijke plichten.

9.1 Veiligheid: iedereen werkt mee

Veiligheid in de stad maken we samen. Een onveilig gevoel begint vaak al met een rommelig straatbeeld en hufterig gedrag van passanten. D66 ergert zich net als alle Hagenaren aan asociaal gedrag, vandalisme, graffiti, hondenpoep en troep op straat. De achteloosheid waarmee sommige mede-Hagenaars blikjes, papertjes, peuken et cetera op straat laten vallen, is alarmerend.

Inwoners zijn medeverantwoordelijk voor hun woonomgeving en kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het schoon en veilig houden daarvan. Het is wenselijk dat mensen elkaar leren kennen en elkaar durven aan te spreken op ongewenst gedrag. Buurtpreventie- en -interventieteams zijn daar goede voorbeelden van, net als de buurtvaders. D66 wil de sociale samenhang tussen mensen en buurten versterken door bewoners invloed te geven en te betrekken bij wijkpreventie, de buurtconciërge, speelplekbeheer, het gezamenlijk schoonhouden van de straat en overige activiteiten. Tevens zijn buurtbemiddeling, gesprekken tussen generaties en vrijwilligerswerk van groot belang. De voorlichting over deze veiligheidsinitiatieven wordt verbeterd.

Tegen criminaliteit wordt uiteraard de politie ingezet. Daarbij is D66 voorstander

Anders

Ja

D66

van het instellen van een buurtgericht veiligheidsbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente met burgers en politie op buurtniveau veiligheidsvraagstukken aanpakt. Dat kan onder meer door de politieprioriteiten op wijkniveau en in overleg met bewoners en bewonersorganisaties vast te stellen. Wijkagenten spelen een belangrijke rol bij het voorkomen van problemen. Het aantal wijkagenten moet in overeenstemming worden gebracht met de specifieke veiligheidssituatie in die wijk. Ook dit is onderwerp van het overleg tussen bewoners, politie en gemeente.

Bij lichte delicten met een bekende dader vervult de politie een actieve rol gericht op schadebemiddeling tussen daders en slachtoffer (schadevergoeding van dader aan slachtoffer). HALT-afdoeningen en taakstraffen worden zoveel mogelijk gericht op maatschappelijk herstel. Burgers en buurtorganisaties moeten hiervoor ideeën kunnen aandragen. De gemeente treedt hierover in overleg met de reclassering en HALT.

De gemeente staat pal voor de mensen die bij de uitoefening van hun functie geconfronteerd worden met agressie en geweld. Politieagenten, leerkrachten, openbaar vervoer medewerkers, verplegend personeel en baliemedewerkers van de gemeente worden gesteund en de daders worden altijd aangepakt. Waar mogelijk neemt de gemeente de afhandeling van procedures voor haar rekening. Als de dader bekend is, wordt schade altijd verhaald.

Inwoners van deze stad moeten zich veilig voelen in hun eigen huis. Politie, medisch personeel en hulpverleners moeten geweld binnen relaties (zowel fysiek als geestelijk geweld) serieus nemen en meldingen dan ook op die wijze behandelen. Er is geld en aandacht nodig voor slachtoffers en daders.

D66 pleit al jaren voor een vaste conducteur op elke tram. Dat verhoogt de dienstverlening en versterkt het gevoel van veiligheid. Ook harde muziek en roken dragen immers bij aan het gevoel van onveiligheid in de tram. Met name in de trams met de meeste incidenten moet er structureel een conducteur aanwezig zijn.

Het is niet aanvaardbaar wanneer gebedsvorgangers hun eigen wetten boven de Nederlandse wet stellen. Daarom is een scherpere controle en handhaving op gebedsvorgangers die haatdragende en tot geweld en intolerantie oproepende teksten uitspreken noodzakelijk. De besturen van gebedshuizen worden hier mede voor verantwoordelijk gesteld.

9.2 Handhaven is een noodzaak

D66 heeft ingestemd met de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking, hierdoor kunnen boetes worden uitgedeeld voor overtredingen in de openbare ruimte. De gemeente moet de komende jaren het aantal opsporingsambtenaren uitbreiden, opdat beter in de openbare ruimte kan worden gehandhaafd. Om wildplassen tegen te gaan, wil D66 meer openbare toiletten voor mannen en vrouwen in de binnenstad.

Anders

Ja

D66

Ook tijdens het uitgaan is veiligheid belangrijk. Cameratoezicht en andere geen verboden zijn oplossingen die met name in de drukke binnenstad mogen worden gebruikt. Deze maatregelen moeten voor het publiek duidelijk zichtbaar zijn en worden periodiek geëvalueerd. D66 is in beginsel geen voorstander van preventief fouilleren.

Het Veiligheidshuis, dat in september 2009 van start is gegaan, is een goed initiatief. Alleen als alle betrokken partijen goed samenwerken, kan de criminaliteit worden aangepakt. Het Veiligheidshuis moet de coördinatie verzorgen van de begeleiding van ex-gedetineerden, zodat deze niet opnieuw in de fout gaan. Daarnaast moet ook de aanpak van overlastgevende jongeren vanuit het Veiligheidshuis gebeuren.

De gemeente moet de onveiligste plekken in de stad in beeld brengen samen met haar inwoners en deze met spoed aanpakken. Nieuwe onveilige plekken moeten worden voorkomen door bij de nieuwbouw plannen een veiligheidstoets uit te voeren.

Alle gemeentelijke panden, alsmede alle gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn, worden jaarlijks gecontroleerd op de brandveiligheidsvoorschriften. De regels moeten strikt worden nageleefd en op dit terrein kan er geen sprake zijn van (tijdelijk) gedogen.

Anders

Ja

D66

10. DIENST- VERLENING EN FINANCIËN

De burger centraal, de financiën op orde

Een goed bestuur is een randvoorwaarde om te komen tot een fijne stad om te wonen, werken en recreëren. Mensen moeten zien en weten dat de overheid zich bezighoudt met zaken die voor hen relevant zijn. Gedegen financieel beheer is een kenmerk van goed bestuur en van een betrouwbare overheid. Erfpacht voor woningen moet worden afgeschaft. Bij een goede gemeentelijke dienstverlening hoort een eerlijke en transparante communicatie. Bewoners worden tijdig ingelicht over gemeentelijke plannen die invloed op de leefomgeving hebben en krijgen ruimte voor participatie in de besluitvorming. De gemeente is er tenslotte voor de bewoners en niet andersom. Tot slot hoort de (elektronische) dienstverlening van de gemeente van een hoog niveau te zijn.

10.1 Het begint met goed bestuur

De gemeente moet dienstbaar en klantvriendelijk opereren. De dienstverlening door de gemeente kan beter: langere openingstijden van burgerzaken, ook in stadsdeelkantoren, snellere verlening van vergunningen en paspoorten en lagere kosten voor gemeentelijke handelingen (leges). D66 steunt de ontwikkeling van een front-office die voor bewoners via de website, per telefoon en aan de balie bereikbaar is. Hier kunnen bewoners terecht voor alle diensten van de gemeenten. Alle kastje-naar-de-muur-activiteiten verdwijnen in de back-office zodat deze niet langer een probleem van de bewoners zijn maar van de gemeente.

De gemeente Den Haag moet de BurgerServiceCode invoeren en kwaliteitshandvesten opstellen. Daardoor weet de bewoner wat zijn rechten zijn en kent hij de plichten van de gemeente.

Mediation krijgt een volwaardige plaats in de werkwijze van de gemeente, zowel om bezwaar- en beroepsprocedures te voorkomen, als om ze af te handelen.

Gedegen financieel beheer is een kenmerk van goed bestuur en van een betrouwbare overheid. Transparantie over de bestedingen, het tijdig melden van

Anders

Ja

D66

tekorten en inzicht geven in de onderbesteding van budgetten maken deel uit van de normale financiële verantwoording. Een andere eis die D66 aan goed bestuur stelt, is dat beleid regelmatig wordt geëvalueerd. Voorts moet de gemeente adequate controle en toezicht uitoefenen op door de gemeente gefinancierde activiteiten en instellingen.

Bij grote projecten (masterplannen, bouwwerken, ICT-projecten e.d.) wordt door toepassing van de checklist grote projecten in het besluitvormingsproces duidelijk aangegeven welke financiële risico's verbonden zijn aan de verschillende opties of aan de elkaar opvolgende besluiten.

De gemeenteraad behoort een goede afspiegeling te zijn van de bevolking van Den Haag. Daarom moeten de werkwijze en de faciliteiten de mogelijkheid bieden het raadslidmaatschap beter te combineren met werk en gezin.

Bij veel beleidsvoorstellen moet intensief worden afgestemd en samengewerkt met andere gemeenten in de regio Haaglanden. Voorwaarde wel is dat de besluitvorming transparant plaatsvindt en dat in de Haagse gemeenteraad vooraf de inzet wordt bepaald en achteraf verantwoording wordt afgelegd.

10.2 Communicatie: de bewoners centraal

Het is wenselijk de bewoners vroegtijdig en volledig te informeren over besluitvorming rond plannen en voorgenomen wijzigingen in de woonomgeving (aanbouw bij de burens, inrichting openbare ruimte e.d.). Daarbij kan gebruik worden gemaakt van informatieborden, informatieplicht bij initiatiefnemers en de ICT-mogelijkheden zoals een attenderingsservice over ontwikkelingen binnen een postcodegebied.

De gemeentelijke website moet voor iedereen makkelijk bruikbaar en toegankelijk zijn. De gemeente bevordert ICT-dienstverlening, maar blijft ook bereikbaar voor telefonisch en persoonlijk contact. Bij bekendmakingen, informatievoorziening, inspraakprocedures, referenda, ontvangen suggesties en ideeën van inwoners e.d. moet de gemeente zoveel mogelijk gebruik maken van digitale communicatiemiddelen, onder andere door middel van voortgangsrapportages en een voortgangssite. Het gebruik van het internet bij inwoners van Den Haag moet zoveel mogelijk worden bevorderd, maar op het stadhuis en de stadsdeelkantoren moeten de documenten altijd in papieren vorm ter inzage liggen.

10.3 Participatie: tijdig, toegankelijk, transparant

In de visie van D66 moeten de inwoners van Den Haag medezeggenschap kunnen uitoefenen over de inrichting van hun leefomgeving. Bewoners beschikken vaak over specifieke kennis of ervaringen ten aanzien van nieuwe plannen. D66 wil dat zij in staat worden gesteld deze in te brengen op het meest geëigende niveau (gemeente, stadsdeel, wijk, straat). Bewonersorganisaties krijgen goede faciliteiten om de participatie-ambitie te kunnen waarmaken en een grote vrijheid in de aanwending van de financiële middelen.

Anders

Ja

D66

Participatie van bewoners dient in een vroeg stadium van besluitvorming plaats te vinden om de invloed zo groot mogelijk te maken. Zij worden daarbij niet alleen aangesproken als consumenten met een privébelang, maar ook als leden van een gemeenschap met een collectief belang.

Het is voor het draagvlak van belang het gemeentelijk beleid niet dicht te timmeren maar daarin ook inhoudelijk ruimte te laten voor participatie. De gemeente moet bewoners daarbij als serieuze gesprekspartners behandelen. De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van de ingediende visies van de inwoners en verantwoordt achteraf de gemaakte keuze met duidelijke argumenten. Van te voren moet duidelijk zijn hoe de participatie is geregeld: de gemeente stelt hiervoor duidelijke spelregels op die de participatie van bewoners bevorderen.

Participatie is op veel terreinen mogelijk, juist ook op die terreinen waar bewoners rechtstreeks bij betrokken zijn. Hierbij gaat het onder meer om woning en woonomgeving (waaronder democratische verhoudingen bij corporaties), veiligheid en leefbaarheid in de wijk (reële invloed van bewoners en hun organisaties), scholen (medezeggenschap en toezicht door middel van bestuur en ouderraad) en bouwplannen in de buurt (ontwikkelingsplanologie zonder in beton gegoten gemeentelijke eisen vooraf). Op terreinen waar verzelfstandiging en marktwerking aan de orde zijn (zorg, scholen, sociale woningen), moet de gemeente weer toezichhoudende bevoegdheden krijgen. Daarvoor is schaalverkleining (menselijke maat) en vorming van maatschappelijke ondernemingen met publiek toezicht nodig.

10.4 De financiën op orde

Erfpacht wordt eigendom. D66 vindt het stelsel van grond in erfpacht niet meer van deze tijd en wil het dus zo spoedig mogelijk uit Den Haag laten verdwijnen. Bewoners moeten na afkoop van de lopende canonverplichting direct het volledige eigendom van de grond verkrijgen en niet, zoals nu het geval is, nog een extra bedrag als een soort gevoelsbelasting hiervoor betalen. Nieuwe bouwgrond wordt uiteraard niet meer in erfpacht uitgegeven.

Burgers krijgen – net als bij de landelijke belastingdienst – korting als het verschuldigde bedrag aan gemeentelijke belastingen in één termijn wordt voldaan.

D66 wil dat het nieuwe College met een stofkam door de gemeentelijke uitgaven gaat. Met name alle subsidies en bestemmingsreserves worden onder de loep genomen. Daarnaast wordt de gemeentelijke organisatie tegen het licht gehouden, waarbij het uitgangspunt is dat de gemeente efficiënter, effectiever en flexibeler gaat werken.

D66 staat voor een sluitende gemeentebegroting. Als de inkomsten afnemen, dan moet de gemeente de uitgaven naar beneden bijstellen. In dat geval kan niet alleen worden volstaan met de 'kaasschaaf'-methode, maar moeten er ook duidelijke politieke keuzes worden gemaakt. Dit programma beschrijft welke uitgangspunten en prioriteiten daarbij voor D66 leidend zullen zijn.

Anders

Ja

D66

11. FINANCIËLE ONDERBOUWING

Uitgaven bovenop huidig budget		Dekking	
“Ontplooi jezelf”	32.100	Voordeel aanbesteding vuilophaal	7.000
Onderwijs (hoofdstuk 1)	25.000	Aanname stop ambtenaren / natuurlijk verloop	5.000
Economie en Werk (hoofdstuk 2)	6.500	Taakstelling op inhuur externen	6.000
Cultuur (hoofdstuk 3)	-	Efficiëntere bedrijfsvoering gemeente	5.000
Welzijn, Zorg & Sport (hoofdstuk 4)	600	Verminderen subsidies	7.200
		Opbrengst handhaving sociale voorzieningen	1.300
“In harmonie met de omgeving”	6.600	Afschaffen gratis OV voor 65+ met Ooievaarspas	1.000
Stadsontwikkeling en Groen (hoofdstuk 5)	1.000	Focus op kerntaken gemeente	2.500
Verkeer en openbare ruimte (hoofdstuk 6)	5.500	Aanpassen sociale woningbouwnorm	5.000
Milieu en duurzaamheid (hoofdstuk 7)	100	Egaliseren jaarlijkse overbudgettering	5.000
“Onder optimale randvoorwaarden”	6.300		
Diversiteit en emancipatie (hoofdstuk 8)	-		
Veiligheid (hoofdstuk 9)	5.000		
Dienstverlening en Financiën (hoofdstuk 10)	1.300		
	45.000		45.000

(bedragen x 1000 EUR)

Anders

Ja

D66

Colofon

Dit programma is opgesteld door een commissie bestaande uit Tobias Dander (voorzitter), Karel Feenstra, Rachid Guernaoui, Steven Krol en René Vlaanderen.

Het programma is op 4 november 2009 besproken en vastgesteld tijdens een afdelingsvergadering van D66 Den Haag.

Eindredactie (exclusief voorwoord en inleiding): Tekstbureau Woordwapen

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

